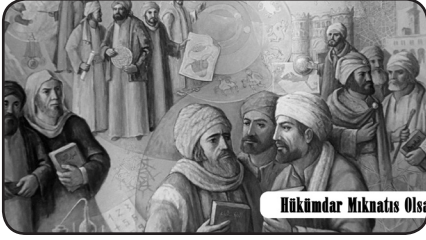

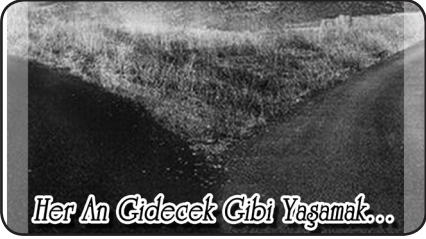
İçindekiler

Şehadet ve Namaz
Abdullah DEMİRCİOĞLU / 2

Hükümdar Mıknatıs Olsa
Dursun GÜRLEK / 28

Her An Gidecek Gibi Yaşamak...
Ayşe DEMİRCİOĞLU / 20

Cem Olmuş Dervişleri
Eşrefoğlu Rumi(k.s) / 44

Şehadet ve Namaz
Abdullah DEMİRCİOĞLU / 2

Vesiletü'n - Necât
Tufan ATMACA / 4

Manevi Yükseliş Kudüs'ten Başlar
Edebalı KARABIYIK / 8

Gül Yaprığı Olmak Kolay Değil
Mizan / 11

Ankâzâde Köstendili Halil Efendi'nin, Tûti İhsan Efendi'ye 20. Mektubu / 12

Dualarımız Kabul Oluyor Mu?
Doç. Dr. Durak PUSMAZ / 16

Kadiri Marşı
Zülcenâheyn / 19

Her An Gidecek Gibi Yaşamak
Ayşe DEMİRCİOĞLU / 20

Mescid-i Aksâ ve Bizden Bekledikleri
Dr. Abdülkadir Macit / 22

Nasihatim Var
Zülcenâheyn / 21

İnsan Olmam Neyi Gerekir
Yrd. Doç. Dr. Abdülkadir Macit / 22

Medical Nemesis ve Sufi Tıbbı
Fehmi YILMAZ / 26

Hükümdar Mıknatıs Olsa
Dursun GÜRLEK / 28

Allah(cc) Dostlarının Duası
Yalçın ALBAYRAK / 30

Zaman Tasavvuf Zamanıdır
Serkan ZEYBEKER / 32

Tövbe
Yunus Emre / 35

Siz Hiç Çocuğunuza Böyle Bir Mektup Yazdınız Mı?
Fethi GEMUHLUOĞLU / 36

Nasihatname
Şeyh Ziyauddin Abdurrahman Hâlis Kerkükî(k.s) / 39

Çingene Ali
Zakir / 40

Zikir Ehline Bazı Önemli Hatırlatmalar -3
Zülcenâheyn / 42

Cem Olmuş Dervişleri
Eşrefoğlu Rumi(k.s) / 44

Tasavvuf Peygamber Efendimizin(sav) Yolu ve Şeriatın Aynıdır
Editör / 45

Rüzgara Aşık Olmasaydı
Mevlana Celaleddin Rumi(k.s) / 46

Akaid
Ömer Nesefi / 48

ŞEHADET ve NAMAZ

Abdullah DEMİRCİOĞLU

Bilindiği gibi Müslüman olmanın ilk şartı şahadet kelimesini söylemektir. Bundan sonra İslâm dininin en önemli emirlerinden biri namazdır. Bu ibadet, en büyük ve en faziletli ibadettir. Hatta imanın muhafaza edilmesine sebeptir.

Beş vakit namazı kılmayanların imanları zayıflar ve kendilerinin de zamanla tepetaklak yuvarlanarak imandan çıkmalarından korkulur.

“Allah sizlerin imanlarının zâyi olmasını istemez.” (Bakara, 2/142)

İbrâhim (a.s), **“Rabbim, benimle birlikte zürriyetimi de namaz kılanlardan eyle!”** (İbrâhim, 14/40) diye dua ederdi. İşte, peygamberlerin hemen hepsinin namaz hakkındaki duaları, dilek ve temennileri Kur’an’da geçer.

İsmail (a.s) hakkında da şöyle buyrulur:

“O, ailesine, namazı ve zekâtı emrederdi. O, Rabbinin katında sevilen ve razı

olunanlardandı.” (Meryem, 19/55)

Ayetlerden anlaşılacağı üzere, namaz Allah (c.c) tarafından râzı ve hoşnut olunmaya sebeptir. Dinî emirlerin hemen hepsi Cebrâil (a.s) tarafından O’na (s.a.s) bildirildiği hâlde, namaz Cenâb-ı Allah tarafından İsrâ gecesinde huzuruna çağırılmakla farz kılınmıştır. Mirac’da göklere, onun katına çağırılmış ve orada elli vakit namaz farz kılınmış, sonra da beş vakit olarak hafifletilmiş, fakat ecir ve mükâfat olarak elli vakit olarak ihsan edilmiştir.

Namaz Ayırıcıdır

Müminlerle kâfirleri ayırır. İnkâr etmedikten sonra, tembellik veya başka sebeplerden dolayı namaz kılmayanlar yine Müslümandırlar. Fakat kusurlu ve günahkâr Müslüman olarak addolunurlar. Kılmadıklarından dolayı mesuldürler ve Cenâb-ı Allah’a mutlaka hesap vereceklerdir.

Rasûlullâh (s.a.s) buyuruyorlar:

“Bir kimsenin şirk yahut küfür arasındaki ayırıcı durum namazı terk etmesinde belli olur.”

Bu hususta ikinci hadis de başka bir yöne işaret eder:

“Biz Müslümanlarla, bizim dışımızdakiler arasında en ayırıcı özellik namazdır. Namazı kim terk ederse, o mutlaka küfre mûcib bir fiili irtikâb etmiştir.”

Bu hadisin tercümesi dikkate mûcibtir. Akâid ve fıkıh ulemasının dedikleri de çok önemlidir. Bu husus ileride gelecektir.

“ Müminlerle kâfirleri ayırır. İnkâr etmedikten sonra, tembellik veya başka sebeplerden dolayı namaz kılmayanlar yine Müslümandırlar. Fakat kusurlu ve günahkâr Müslüman olarak addolunurlar. Kılmadıklarından dolayı mesuldürler ve Cenâb-ı Allah’a mutlaka hesap vereceklerdir. ”

Ben-i Âdem'in Efendisine Pirlerin Efendisi Olan Na'tlar (17)

Mevlid-i Şerif - Süleyman Çelebî Hz.

VESİLETÜ'N-NECÂT

Tufan ATMACA

Rasûlullâh'ın (s.a.s) kardeşim dediği kişilere müjdeler olsun. Bu ahir zamanda yaşayan ve Sünnet-i Rasûlullâh'a bağlı kalanlara selam olsun. Yakın zamanda Hicaz'a yollanan ve bize oranın kokularını getiren değerli Hocamız Abdullah Efendi'nin gözlemlerine geçmeden önce hasbi hâl olan ve bizim yazmamıza vesile olan o Hak Peygamberin (s.a.s) kokusunu alan ve Yüce Nebi'ye nâtlar yazan gerçek âşıklara da selam olsun.

'Lebbeyk Allahümme lebbeyk... !'

Burada bu cümlede **Lebbeyk** sözüne vurgu yapmasını soranlara, 'O bir hâl idi', diyor. Yani **'Emret Allah'ım, emret!'** **'Emret'** kelimesine vurgu yapması, insanı başka âleme götürüyor sanki. Kişi ihramlıyken üstü başı dağınık yolculuk yapıyor. Sıkıntılara katlanıyor ve Rabbine niyaz ediyor; *'Emret Allah'ım başım gözüm üzredir emrin, Senin için çıktım yola, Senin kapına, Kâbe'ne geliyorum. Emret dileklerini boynuma farz*

kıldım Sana geliyorum...' Hele bu sözleri Mürşidi Kâmil'den duymak ve dinlemek ne hoş bir duygu!

Belki de diyebilirsiniz neden Rasûlallâh'tan (s.a.s), Medine'den konuya girmediniz? Bunun sebebi aşikârdır. Kişi önce ihvanında, sonra Mürşidi'nde, sonra Piri'nde, sonra Rasûlullâh'ta (s.a.s) fenâ bulacak ki oradan yazabilsin. Biz ise yaşayan bir Mürşid'den sadece gözlemleneni yazabiliriz, diye düşündük. Rabbim sırasıyla bu sevgileri tefâni eyleyerek fenâ fillah yolunda turab eylesin. **"Ümmeti"** diyen Peygambere (s.a.s) bizi ümmet eylesin!

Selam ismiyle **Vesiletü'n-Necât**'ını tanıtmaya âcizane devam edelim. Süleyman Çelebî Hzleri (v. 825/1421) yaşadıkları bu sevdâyı ve hissiyatlarını bir nebze aktarabiliyorsak ne mutlu bizlere. Ama unutmayalım ki bu aşkın mayasını Mürşidi

Kâmilller çalışıyor, bizim de ihtiyacımız olan budur. Abdullah Hocamızın Cumartesi günleri verdiği Hadis dersleri (Sünen-i Ebî Dâvud) bu meyanda tavsiye olunur. Çünkü **'Men lem yezuk lem ya'rif / Ancak tadan bilir, tatmayan bilmez'** denilmiş. O derslerde Rasûlullâh'ın (s.a.s) ve ashabının hayatı canlanıyor ve yanınıza geliyor. Teşbihte hata olmaz, hani Resûl-i Kibriya Efendimiz, **"Cennete o kadar yaklaştım o kadar yaklaştım ki meyvelerinden neredeyse yiyecek gibi oldum."** buyuruyor. Veya bizler için daha doğru olan Hanzala (r.a) gibi o sohbeti ondan ravi yoluyla aktaran ve sahabinin dilinden son ravi Abdullah Efendi'nin dilinden bu Hadis derslerini o şuurla ve edeble dinlersek o kokuyu, feyzi, muhabbeti bir nebze de olsa alırsınız inşallah. Süleyman Çelebi Hz'lerinin Mevlîd-i Şerifi'nde Nasihat Faslı'ndan devam edelim.

7. Nasîhat

**Gıybet ü Kibr ü riyâdan key sakın
Tâ olasin hazreti Hakk'a yakîn
Cümle işde bî-riyâ hoş sâdık ol
Tanrı vü Peygamber'ine lâıyk ol
Mustafâ kavlini tut toğrı ol
Toğrulıkdur Hakk'a varan toğrı yol
Ömrümün kadrini her giz bilmedüm
Şimdi kim bildümdi ömri bulmadım
Saç sakal ağardı gönlüm kap kara
Kılmadum bir iş ki karam ağara**

(A. Aymutlu, Süleyman Çelebi ve Mevlid-i Şerif, MEB, İstanbul, 1995, s.47.)

Süleyman Çelebi hazretleri kâmil mümin olarak Peygamber Efendimiz (s.a.s) sünnetine uyarak nasihati Allah (c.c) ve Rasûlü (s.a.s) ve bütün inananlara nasihat etmeyi elden bırakmıyor ve müminlere hayrı yapmaları için kendi nefsinin yeri ve bizlere doğru olanı yapmamızı öneriyor. İleriki bölümde nasihatinde Allah (c.c) her daim daha doğrusunu bilir ve fakat şu beyitlerinin kıyamete kadar okunacağını kerâmet yoluyla bildirmiş.

**Haşrede ger
dinilürse bu kelâm
Nice haşr ola bu
olmaya tamâm
Ger dileriz bulasız
oddan necât**

İşk ile derd ile eydün es-salât

(A. Aymutlu, Süleyman Çelebi ve Mevlid-i Şerif, MEB, İstanbul, 1995, s.147-149.)

Ve yine de o çok sevdiği ve sevdiğimiz Peygamberimize salât ü selâmı söylemede ateşten kurtuluşu görüyor ve söylememizi sâlık veriyor. Buyurun **'Es-selatü vessalamü aleyke ya resûlallah, es-selatü vessalamü aleyke ya habiballah, es-selatü vessalamü aleyke ya seyyid el-evveline vel ahirîn'** diyelim ve o nârdan kendimizi O'nu vesile kılarak kurtaralım. Hoş bazıları belki tenkit edebilir 'böyle şey mi olur!' diye. Onlara, Kitâb'a, Sünnet'e ve fıkha bakmalarını tavsiye ederiz. Çünkü kasıtlı olarak Peygamberin (s.a.s) sevdiği bir şeyi, O'na inat reddeden kişi dinden çıkıyorsa, Nass'ta belirtilen Peygamberimizin (s.a.s) şefaati hakkını mazallah yok sayamayız. Yunus Emre'nin (k.s) dediği gibi **'Biz gelmişiz sevi için'** diyelim ve yolumuza devam edelim.

Hız. Ebu Bekr'in (r.a) dediği gibi '**Hayatında da güzeldin vefatında da güzelsin ya Rasûllâh!**'

8. Vefat

*Bunda mâ'lûm olur anun âşıkı
Ana âşık olmayandur hâ şakî
İşit imdi kim o Fahr-ı Kâinât
Nice hasta oldu vü buldı vefât
Altmış üç yaşına irdi ol emin
Dosta ulaşmaklığı oldu yakîn
Vakti irişdi dünyadan kıla sefer
Ol güneş yüzlü ve ol alnı kamer*

(A. Aymutlu, Süleyman Çelebi ve Mevlid-i Şerif, MEB, İstanbul, 1995, s.149-159.)

Burada Süleyman Çelebi hazretlerinin Allah Rasûlü'ne (s.a.s) olan muhabbet ve bağılılığını görüyoruz. Onun Rasûlullâh'ı (s.a.s) sevdirmeden başka bir gayesinin olmadığını daha iyi anlamış oluyoruz.

Araya serpiştirdiği Rasûlullâh'a (s.a.s) olan Arapça medhiyyeleri bir iki mısra ile analım, ol Fahri Kâinât'a (s.a.s) daha da yaklaşalım inşaallah.

***Selâmün 'alâ men kaale fi'l-mevti
ümmeti***

Selam olsun o kimseye ki vefatında ümmetim dedi

(A. Aymutlu, Süleyman Çelebi ve Mevlid-i Şerif, MEB, İstanbul, 1995, s.159.)

***Elâ yâ Resûlallah küntü recâünâ
Sen bizim duacımızdın ey Allah'ın Resûlü
Ve künthe bina zâ rahmetin ve kerâmetin***

Ve Sen merhamet ve cömertliğin sahibiydin

(A. Aymutlu, Süleyman Çelebi ve Mevlid-i Şerif, MEB, İstanbul, 1995, s.175-185.)

9 – Hâtîme

Süleyman Çelebi hazretleri vefât kısmında Hz. Ebu Bekr, Ömer, Osman, Ali, Fâtıma, Hasan, Hüseyin ve O'nu seven ashabından, Allah cümlesinden razı olsun, bahsederek O yüce Rasûlün (s.a.s) üstünlüğünü bir daha dile getiriyor. Sonuçta da ve kapatırken nasihatine devam ediyor ve ye'se yer bırakmıyor.

İşbudur hâli cihânun bilünüz

Ger sizün var ise fehmü bilgünüz

Dünyede bâkî kılavuz sanmanız

Komasun yabanda sizi sanunuz

Mustafâ'dan ibret alın siz dahi

Birünüz kalmayısar Tanrı hakı

...

Hak Teâlâ rahmet eyleye ana

Okudanı kim duâ ile ana

Hak Teâlâ rahmet eylesün ana

Kim yazanı dahi hayr ile ana

(A. Aymutlu, Süleyman Çelebi ve Mevlid-i Şerif, MEB,

İstanbul, 1995, s.175-185.)

Burada yazımızı hitama erdirirken lütfen Aymetlu Hoca'nın veya diğer bir Mevlid nüshâsını okumanızı tavsiye ediyoruz, Rabbim O'nun ve sevdiklerinin ve sevenlerinin şefaatine nail eylesin. Peygamber sevdalısı Süleyman Çelebi Hz. ve yakınlarda vefât eden Hacı Hüseyin ihvanımızı ve ehli imanın da ruhuna Fatiha Sûresini esirgemeyeceğinizi ümit ediyorum. Aziz ve Latif Peygamberimizin yüce ruhuna, salât ve selâmımızı ilimler adedince iletiyor, salavat getirirken sizlerin affına sığınıyor ve hatalarımızın düzeltilmesi ve doğru yola iletilmesini Yüce Allah'tan niyaz ediyor ve dualarınızı bekliyorum. Dahi Zülcenâheyn olan Hocamızın teveccühüne mazhar olmayı arzu ediyor, çalışmalarımızda muvaffakiyet diliyor ve tesirini halk etmesini Yüce Yaradandan istiyoruz.

Ya Rab, Kurbiyeti İnsan-ı Kâmil nasip eyle!
Ve âhiri da'vahüm ve eni'l-hamdü'l-âlemîn.
Bâkî ve Kevserî selamlar...

Edibali KARABIYIK

Vaktiyle kötü huylu, zalim bir Yahudi padişah vardı. Büyük bir ateş yaktırıp karşısına bir put dikti. *"Bu puta secde eden kurtulur, secde etmeyen de ateşte yanacaktır."* dedi. Daha sonra Yahudi padişah, bir kadını çocuğu ile birlikte ateşin yanına getirtti. *"Putun önünde secde edin ki ateşten size zarar gelmesin."* dedi. Kadın temiz dinli ve iman sahibiydi. O puta secde etmeyi kabul etmedi. Çocuğunu ateşe attılar. Çocuğu ateşe atılınca korkudan, imanında kararsız oldu. Kadın puta secde etmek isteyince çocuk ateşin içinden *"Ben ölmedim."* diye seslendi. Sonra konuşmaya devam etti: *"Ey anne! Gel, görünüşte bu ateş ise de burası safâ yeridir. Bu ateş, düşman gözüne bir perdedir. Yoksa Hakk'ın rahmetinin lütfu buradadır. Ey anne! Gel, Hakk'ın ihsânını, Hak dostunun zevk u safâsını gör. Ey anne! Gel, elden*

bırakma ki yücelik ve saadet buradadır. Gel, o köpeğin zilletini gördün, bir de Hakk'ın kudretini seyret." dedi ve sonra diğer insanlara seslenerek: *"Ey Müslümanlar! Gelin, beden ve can azâbı din lezzeti gibi olmaz. Hepiniz pervane gibi buraya gelin, ateşteki yüzlerce baharı görün."* dedi. O kalabalık çocuğun seslenişini duydu. O çekici çağrı halkı coşturdu. Kendilerinden geçip ateşe girdiler. Kadın erkek hepsi ona can verdiler. Hiçbir zorlama olmadan erkek kadın ateşe yöneldiler, zîrâ acıyı bal eyleyen Allah'tır (c.c). Öyle oldu ki, zâlim padişahın adamları halka ateşten uzak durmalarını söylediler. O Yahudi, rezil rüsve ve mahcup oldu. (Âmil Çelebioğlu, *Mesnevî-i Şerîf*, Timaş Yayınları, İstanbul, 2010, 1: 64)

Mesnevî-i Şerîf'te geçen bu hikâye (Bu hikâye ile ilgili farklı bir okuma için bkz: Bilâl Kemikli, *Mevlânâ'nın Kalbine Açılan Kapı Mesnevi Mektupları*,

Hayy Kitap, İstanbul 2015, s.179-184) bugün, Filistin bölgesinde yaşayan, bunun bedeli olarak da itilip kakılan, evi yıkılan, zulüm gören, Yahudi yerleşimciler tarafından üzerlerine pislik atılan, öldürülen, toprakları haksız bir şekilde ellerinden alınan, kısacası yukarıda arz ettiğim hikâyedeki gibi ateşe atılan Müslümanların yani bizim kardeşlerimizin içinde bulundukları durumla benzerlik içermesi bakımından dikkat çekicidir. Fakat benzerliğin yanında bu hikâyede can acıtıcı, vicdanları yaralayıcı farklar da vardır. Şöyle ki; hikâyede, Müslümanlar ateşe atılan çocuğun çağrısına uyup Yahudi'nin putuna secde etmiyorlar ve kendilerini korkusuzca ateşe atıyorlar. Hikâyedeki bu çocuğu Filistinlilerin yerine koyarsak, bugün bizim tavrımız yani umumî olarak Müslümanların tavrı nasıldır? Ne yazık ki bu suâle müspet cevap vermemiz mümkün değil. Yarım asırdan fazla bir süredir nice zulümlere maruz kalan Filistinli kardeşlerimizin ahvâline kayıtsız kalıyoruz. Birlikte hareket edemiyoruz. Sanki bu dava yalnızca onların davasıymış gibi, koca İslâm âleminde dertli olan sadece onlarmış gibi... Bugün, Kudüs diye, Filistin diye bir yer sanki masallarda kalmış. Sadece mübârek gün ve gecelerde hatırlıyoruz Mescid-i Aksa'yı, Kubbet'üs Sahra'yı, İsrâ ve Mi'rac hadisesini. Sadece bu günlerde dua ediyor sonra unutuyoruz bu mübârek mekânları. Mübârek mekân derken öyle basit bir tamlama içinde ifade edilip geçirilen bir yer ismi değil bu söylediğimiz. İlk kıblemizden bahsediyoruz. Gözümüzün nuru Efendimiz'i (s.a.s) bir gece göklere yükselten şehirden, Kudüs'ten bahsediyoruz. Dualarımızda bu mübârek şehri bir avuç azınlıktan kurtarsın diye Rabbimizden ebâbiller göndermesini bekliyoruz. Peki, o ebâbiller bir gün

gerçekten gelirse acaba kimi taşlar?

Dâru's-Selâm

Hicri 15 / Milâdî 637 yılında Hz. Ömer (r.a) tarafından fethedilmesiyle birlikte "Dâru's-Selâm" yani "Barış Şehri" ismiyle tavsif edilen Kudüs ve çevresi, yüzyıllar boyunca bu vasfını korumuş, âdetâ tesamuhun merkezi hâline gelmiştir. Şehrin hâkimi konumunda olan Müslümanlar, diğer semâvî kökenli dinlerin mensupları olan Hristiyan ve Yahudilerin haklarını gözetmişler, ibadetlerinde hiçbir zorluk çıkarmamışlardır. Tam aksine, onlara her türlü kolaylığı sağlamışlardır.

Kutlu şehir Kudüs, 1517 yılında Osmanlı hükümrânlığına geçtikten sonra en güzel ve müreffeh zamanlarını yaşadı. Osmanlı Devleti gerek şehrin güvenliği, huzuru gerek Hristiyan mezhepler arasındaki kavganın önlenmesi ve gerekse şehirdeki nizâmın tesisi adına elzem olan bütün düzenlemeleri titizlikle yaptı. Kâidelere bağlı bir düzen kurdu. Meselâ, Hristiyanlar için önemli bir mekân olan Kiyamet Kilisesi'nde düzenlenen âyinlerde Fransiskan, Rum ve Ermeni kiliseleri birbirine girer, aralarında arbede yaşanırdı. Bu nedenle Osmanlı askerleri Hristiyan âyinleri sırasında âsayişi sağlamak için görev alırlardı. Yine, Kiyamet Kilisesi'nin anahtarlarının kimde kalacağı, kapısını kimin açacağı Hristiyan gruplar arasında önemli bir anlaşmazlık konusuydu. Bu anlaşmazlığı Selâhaddin Eyyubî çözmüş, kilisenin anahtarlarını bir Müslüman aileye, kapıyı açma kapama hakkını da başka bir Müslüman aileye vermişti. Bu uygulama Osmanlı zamanında da önemli bir meseleydi ve Osmanlı bu durumu da kimseyi incitmeden çözüme kavuşturdu. Şöyle ki, kapının açılacağı saatte anahtarları

elinde bulunduran iki Müslüman ailenin mensupları dışarıda, kilisedeki odalarında yaşayan üç Hristiyan mezheb din temsilcileri de içeride hazır şekilde bulunurdu. İçeride bulunan Fransisken ve Ermeni kiliseleri temsilcileri kapının açılmasını onayladıklarını Rum kilisesinin mensubuna bildirince Rum papaz elindeki zili çaldı. Müslüman aile zil sesini duyunca kapının kilitlerini açar, kapının üzerindeki pencere açılır, anahtar

Rum papazın uzattığı mendille değiştirilirdi. Kapının açılmasıyla anahtar ve mendil geri teslim edilirdi. Bu misâlde olduğu gibi Osmanlı, kiliseler arasındaki çatışmaların giderilmesi, anlaşmazlıkların çözüme kavuşturulması ve huzur içinde yaşanması için çok ayrıntılı kurallar getirmiş, tesis edilen barış ortamının bozulmamasına özellikle dikkat etmişti.

(Prof.Dr. Ömer Faruk Harman-Pelin Çift, *Kudüs'ün Gizemli Tarihi*, Destek Yayınları, İstanbul, 2017, s. 205-217.)

Bugün El Halil Kapısı üzerinde bulunan kitâbe çok şey ifade etmektedir. Söz konusu bu kitâbede “*Lâ ilâhe illallâh İbrâhim Halilullah*” (Allah’tan başka ilâh yoktur, İbrâhim O’nun dostudur.) şeklinde bir yazı yazmaktadır. Bu yazı, Kânunî Sultan Süleyman tarafından yazdırılmıştır. Başka yerlerde Kelime-i Tevhid yazılıyken, mezkûr kitâbede diğerlerinden farklı bir yazı yazılması Osmanlı’daki eşsiz tesâmuhun ve hangi dinden, mezhepten olursa olsun

herkese kucak açılacağı mesajının bir göstergesidir. Çünkü Kudüs, üç semâvî kökenli din mensuplarının ortak atası Hz. İbrâhim’in şehridir.

Netice-i Kelâm

Kudüs, Resûlullah Efendimiz’i (s.a.s) baş tâcı edip Mi’rac’a yükselten şehirdir. O’nun gece yolculuğunun ilk durağıdır. O kutlu Peygamber’in (s.a.s) Hakk (c.c)

katına yükselişi buradan başlamıştır. Bugün

Müslümanlar olarak bizler, bu mübârek beldeye sahip çıktığımız ölçüde manevî olarak yükseleceğimizin farkında olmalıyız. Unutmayalım ki Kudüs’ü sadece duygularımızla, inancımızla kurtaramayız. Aklımızı, bilimi, bilgiyi, teknolojiyi, iletişimi, diplomasiyi kullanmalıyız. Üniversitelerde Kudüs’le ilgili araştırma merkezleri kurmalıyız. Slogan dilinden uzak, sağlam temelli sosyal iletişim araçları kurmalı ve bunları etkin bir şekilde kullanmalıyız. İsrail’in

Kudüs’teki tarihî yapıları

nasıl tahrip ettiğini dünyaya duyurmaliyiz. Haklı davamızda mücadeleden yılmamalıyız.

Sözlerimize Hz. Mevlânâ ile başladık, yine onunla bitirelim: “*Aynaya Anadolu Sultanı vur-muyorsa bil ki ayna paslıdır da ondan. Kudüs misâli gönlünde domuz görürsen bil ki Kudüs’ü Frenk ele geçirmiştir de ondan.*”

“Kutlu şehir Kudüs, 1517 yılında Osmanlı hükümlarlığına geçtikten sonra en güzel ve müreffeh zamanlarını yaşadı. Osmanlı Devleti gerek şehrin güvenliği, huzuru gerek Hristiyan mezhepler arasındaki kavganın önlenmesi ve gerekse şehirdeki nizâmın tesisi adına elzem olan bütün düzenlemeleri titizlikle yaptı.”

GÜL YAPRAĞI Olmak Kolay Değil

Mizan

Bir zamanlar bilginler ve şairler, 'suskunlar meclisi' adıyla bir topluluk oluşturmuşlardı.

Üye sayısı kırk kişiydi ve bunu artırmıyorlardı.

Üyeliğin ilk şartı çok düşünmek fakat çok az konuşmaktı.

O zamanlar meşhur şair ve bilgin Molla Câmi, bu meclisin aşkıındaydı.

Günün birinde suskunlar meclisinin bir üyesinin öldüğünü duyunca, onun yerine aday olmak için bilginlerin bulunduğu köşke geldi.

Kendisini karşılayan kapıcıya bir şey söylemeden, ismini bir kâğıda yazarak o sırada toplantı halinde bulunan suskunlar meclisine gönderdi.

Meclis üyeleri bu teklifi görünce biraz üzüldüler. Molla Câmi oraya layık bir bilgindi, ama ölen üyenin yerine başka birini almışlardı.

Yeni bir üye için yer yoktu.

Meclisin başkanı, bir bardağı tamamen

suyla doldurduktan sonra Molla Câmi'ye gönderdi. Zeki bilgin durumu kavramıştı. Bir damla daha olsa bardak taşacaktı.

Bunun üzerine o da hemen oracıkta bir gül dalından küçük bir yaprak koparıp, nazikçe suyun üstüne koyuverdi. Bardak taşmamıştı. Bunu içeri gönderdi.

Meclistekiler bu kibar cevabın manasını anlamışlardı: Zarif insanların yeri başkaydı.

Üyeler, bu değerli bilgini de aralarına almaya karar verdiler.

Başkan listeye Molla Câmi'nin adını ekledi. Kırk sayısının sonuna bir sıfır koyarak, 400 yazdı. Bununla Molla Câmi sayesinde, meclisin değerinin on misli arttığını belirtiyordu. Listenin son şekli Molla Câmi'ye gelince, meseleyi anladı. Ancak sayının büyük gösterilmesinden hoşlanmadı. Sağdaki bir sıfırı silerek, kırk sayısının soluna koydu. Yani 040 yazdı.

Alçak gönüllü Molla Câmi, böylece kendisini solda sıfır sayıyor, bardağı taşırmadığı gibi, o meclisin yapısını da etkilemeyeceğini söylemek istiyordu.

Gül yaprağı olmak, kolay değil.

Ama evde, işte, çevrede geçim ehli olmanın, gül gibi geçinmenin yolu gül yaprağı olmaktan geçiyor.

Yük olmayıp yük almak,

Gül yaprağı güzelliğine ve zarafetine kavuşmak...

Kendi içimizde, ailemizle, çevremizle uyumlu olmanın, ebedi güzellikler yolunda yürümenin müjdecisi.

Gül yaprağı sırrına erenler, sağdaki sıfır gibi bulundukları topluma güç katarlar hem de bire on, ama soldaki sıfır gibi davranıp kimseye yük olmazlar.

Ne dersiniz şöyle bir düşünmeğe, evdeki, sitedeki ve işyerimizdeki hayatımızda gül yaprağı gibi miyiz, yoksa bir damlası hayat karartan zehir miyiz?

Hayatı, hem kendimize hem de çevremize zehir etmemek için güle sevdalanıp, gül yaprağı gibi olalım.

Gül yüzünüzde gülücükler ebediyen solmasın...

Ankâzâde Köstendilî Halîl Efendi'nin

Tûti İhsan Efendi'ye 21. Mektubu

Kullarının kalbi kudret elinde olan, kalbleri ruhları ve akılları tasarrufuyla halden hale çeviren, cümle halleri dilerse iyi hale tahvil eden, kendisini inkâr edene dahî rahmaniyetiyle ikram ve ihsanda bulunmakta olup kelime-i tevhidinde sığınanları emin kılan, sonsuz rahmetin sahibi ve kulunun dâimâ Muîni, Celîl ve Cemîl, el-Vâhid, el-Ehâd, el-Ferd, es-Samed, Allah Teâlâ'ya hamd ü senâ olsun.

Allahümme salli alâ seyyidina Muhammedin mahtelef-el-melavân ve te'âkab-el-asarân ve kerrara'l cedidân v'estakbel-el-ferkadân ve belligî rûhahû ve ervâha ehl-i beytihi minnet-tahîyyete v'es-selâm ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellim.

Esselâmu aleyküm ve rahmetullahî ve berakâtuhû muhterem İhsan Efendi,

Gözümün nuru İhsan Efendi oğlum, tasavvuf kal ilmi ve yolu değildir. Tasavvuf hal yoludur. Tabîî ki her sahanın ister kavli olsun ister halî olsun, kendine mahsus bir ilmi, zahîrî şekli, belli umdeleri vardır. Tarikatın da aynı şekilde zahirinde olması ve bilinmesi îcab eden birçok âdâbı erkânı vardır. Ancak bunlar "hal olarak" neticelenmezse ve takallüb(değişerek) ederek hal olmazsa kişi bu erkânı bilmekle sofi olamaz. Aslında her işin hali ve zevki zâhîrin ötesinde, ilerisindedir. Meselâ bir bahçevan düşün. Bu işi görerek ve ustasından tâlim ederek öğrenmiştir. İlk önce basit işlerde ustasını taklid ederek ona çırak olur. İyi yapınca takdir, kötü yapınca tekdir görür. Bu safhada tüm derdi ustasını memnun etmek ve çırak yevmiyesini almaktır. Eğer kabiliyeti varsa işi öğrenmekle kalmaz ayrıca kolayca yaptığı işlerin neticesinden de zevkyâb

olur. Nihayet usta olur. Şimdi sen bunları bilmeden bahçevana baktığında ne onun evvelce çektiği zahmeti bilirsin ne de onun uğraşırken çektiği meşakkatin içindeki zevki görürsün. Ustasının onu nasıl yetiştirdiğini, nebatata nasıl bir nazarla baktığını idrak edebilirsin. Pekâlâ bu böyle iken tasavvufu zahîrî ahkâmdan, tarikatı şekilden ibaret zannetmek hiç akıl ve insaf kârı mıdır? Bunun üzerine belki şöyle sorulabilir: "Efendim, mademki her iş içinde hal saklıdır, niçün hal yoludur, tâbirini tasavvufa hasrediyorsunuz?" Cevaben deriz ki: "Tasavvuf; ilmiyle, zâhiriyle, şekliyle, her şeyiyle "hal" neticesine ve müşahedeye götürür de ondan öyle deriz." İrşad; bilmek, bildirmek değil bulmak, buldurmak demektir. Mürşidlik, hocalık mesleği değildir. Veyahut mürşid vasfında olan aynı zamanda kemâl ilminin hocasıdır amma her hoca mürşid değildir. Çünkü mürşid hale uyandırır. Kişiyi öldürür. Bildiklerini buldurur. Hal üzre hallendirir.

Tarikat müşahede ve görmektir. Bilen ile bilmeyen müsavi olmadığı gibi görenle görmeyen de müsavi olamaz. Hoca olmak için görmek şart değildir. Lâkin mürşid olabilmek için müşahede, en azından irşad sahasında lâzım olan nisbetle görmek esastır. Derviş görülmeyeni görmez. Zaten hep gösterilen ve irşada vesile olsun diye hep varolanı görür. Bu görüş duyusu, dinlemeyle başlar. Dervişe lâzım olan ille önce nutuk haklamak, yani söz tutmaktır. Kişi her zaman gözünün önünde olan bir şeyi bile idrak edemez veya farketmeyebilir. Ancak dinlerse görür ve gördüğünü öğrenir. Meselâ çocuk görür. Gördüklerini dinleyerek farkederek, isimlerini öğrenir. Henüz görmediklerini de gene

dinleyerek, hayalinde canlandırarak öğrenir. Bunun gibi insan intisabla(biat etmekle) âhiret âlemine, bu âlemde iken doğar, derviş olur, görme hali başlar. Amma unutma, bu doğum, intisabındaki duyuşla, dinleyişle olmuştur. Sonra gördüklerinin isimlerini, hallerini ve tefsirlerini öğrenir. Gördüğünü idrak dahî söz dinlemeyle mümkün olur. Daha sonra bu idrak ve müşahede hale dönüşür. Bu buluş onu oluşturma yükseltmek içindir. Kâmil menziline vâsıl olunca görmekle kalmaz, Allah Teâlâ'nın inayeti ve izniyle gösterir ve buldurur. Tâlib-i Hakk ve hakikî olanları menzile eriştirecek hal üzere âmil ve mezun olur. Cenâb-ı İbrahim'in Kur'ân-ı Kerîm'de geçen bir kıssasını hatırlatmakta ve âyetlerin hikmetini bu meyânda zikretmekte fayda mülâhaza ediyorum.

Meâlen şöyle geçer: Hz. İbrahim (as) "Yâ Rabbî, sen ölüleri nasıl diriltirsin?" diye Cenâb-ı Hakk'tan suâl eder. Cenâb-ı zü'l- Celâl ve'l-Kemâl "İnanmıyor musun ya İbrahim?" buyurunca Hz. İbrahim "İnandım ve îmân ettim Yâ Rabbî, lâkin kalbim mutmain olsun, lütfeyle, göster." diyerek niyâzda bulunur. Bunun üzerine Cenâb-ı mutlak-ı âlem Allah Teâlâ "Ya İbrahim, dört farklı cins kuşu al, onları kesip cüzleri yani parçalanmış olan vücûdları birbirine karıştır, sonra birbirine geçmiş bulamacı dörde taksim edip her birini bir dağın başına koy, sonra bu kuşları tek tek çağır." buyurur. Söylenenleri eksiksiz yerine getiren

Hz. İbrahim(as) daha sonra bu kuşların aynı ilk halleri gibi diriltilip eksiksiz, kendilerine uçarak geldiğini görür. Şimdi bu âyetler üzerinde iyice tefekkür et, Tûtîzâde İhsan Efendi oğlum.

İlk önce yakîn mertebelerine işaret ediyor ki; ilme'l-yakîn; bilmek; aynel-yakîn; görmek; hakke'l-yakîn; bulmak ve olmaktır. Cenâb-ı İbrahim (as) gibi bir zâtın îmânında eksiklik olması mümkün olabilir mi? Hâşâ, tabîî ki olamaz. O halde burada neye işaret vardır? Âlimler, bu âyetin tefsirinde "Mürşid-i âgâh olanların haline veya mürşidde olması gereken hale işaret vardır." buyurmuşlar ve şöyle îzah etmişlerdir: Kişi ilmiyle bildirebilir amma irşad edemez, hale kavuşturamaz. Bu zâtların ilminden istifade edip bazıları yol katetseler de, mürşid olmayanlar gene de bu kişilere âgâh olup onların hallerini bilmeye ve bildirmeye muktedir olamazlar. Hal üzere irşad için, kişiye müşahede ve bu müşahedenin kalbi mutmain kılacak derecede idraki lâzımdır. Bu sırrı fehmedemeyenler velîlerin ve hal sahiplerinin sözlerine ve fiiline bakarak "Bunu biz de yaparız." deyu iddiaya kalkışırlar. Zâhirdeki benzerlik veya ayrılık onları kıyasa sevkeder, bu nev'î irşadı inkâr ederler. Sırr-ı Muhammedî'nin sırrıyla irşadın te'sirini bilemezler. Fakat bir yandan da mürîdanm edebine de hayran kalırlar. Ma'rifet neticeleri zuhûr edince, yakıştıramaz ve taaccüb ederler. Aynı, henüz toprak nedir bilmeyip

bahçevanm halinden dem vuranlar gibi. Kibir ve cehaletlerinden dolayı mahrum kalırlar. Halbuki birazcık meyletseler, azıcık hürmet ve insaf etseler bu kapılar herkese açıktır, vesselâm.

Âyetlerdeki bir lâtife de şudur demişler: “Kişi Hz. İbrahim gibi halîliyyet haline bürünmeden, Nemrud ateşi gibi olan nefsin yakıcı ateşini söndürüp kendine gülşen etmeden, Cenâb-ı Hakk’tan ma’rifet ve kerâmet taleb edemez. Evvel Hâlîk’ına teslimiyetini gösterecek, sonra ma’rifet nuruyla müşahede makamına yükselecek. Ancak bundan sonra teslimiyeti kullara tâlime muvaffak ve irşada mezun olacak.

Muhterem İhsan Efendi oğlum, irşad mevzu’u açılmışken zamanın sahte mürşidlerinden söz etmeden geçemeyeceğim. Bir kardeşimiz fakîre geldi, uzun uzun bazı şâhid olduğu hâdiseleri nakletti. Kendini mürşid olarak ilan eden herifin biri kasaba kasaba, memleket memleket dolaşıyormuş. Dolaşsa iyi, bir de milletin ayağına, yoluna dolaşıyormuş. Şimdi diyeceksin ki, Halîl Efendi de dedikoduya başladı. İşin lâtifesi. Tabî ki böyle bir şeyi düşünmezsin. Bu nev’î zâtların ismini vermeden konuşmak bile câiz değildir. Aslına bakarsan ismini de söyleyeceksin ki bu habisleri cümle âlem tanısın ve bilsin. Neyse, bu adam tekkelere, zâviyelere, mescidlere uğrar, “Zamanın mehdîsi benim, bana kutbiyet verildi, her nerde bir şeyh var gelip bana intisab etsin, necât bulsun, âhir zaman velîsi ve mehdîsi benim.” diye biat toplarmış. Evet evlâdım, yanlış yazmadım. Biatlarımızı toplayacağım, diye sözler sarfedermiş. Diyorum ya, insan yaşadıkça daha neler görecektir. Cenâb-ı Hakk hayatın da mematın da hayırlısını versin. Bana bunu anlatan kardeşime sordum. Hangi tariktenmiş? O da, “Vallahi şeyh baba, hepsinden varmış.” dedi. “Fesühbânallah, kardeşim kıyafetine

bakmadın mı? Bu herif şeyh müsveddesi de olsa ille birini taklid ediyordur, ya külâhı ya hırkası bir yerden aşırmadır, onu bari söylesen.” dedim. Ne dese beğenirsin? “Ya hû şeyh baba, ben de anlamadım. Koskocaman sarık sarmış, zannedersin ki yorgan, sarığın içinde bir külâh var amma ne Rûm’da gördüm ne Acem’de, böyle acayip bir şey. Âsâsını uzatıyor, ‘Cübbemden tutun.’ diyor, ‘Kim bana dokunursa yahut elini

havaya kaldırıp işaret ederse biatını aldım, kabul ettim.’ diyor.” demez mi? Yâ hû, mecâlim yok, şöyle bir yirmi sene evvel olsaydı, hemen kalkıp bu adamın izini sürer, ondan sonra da tozunu attırırdım. Keşiş gibi uzattığı sakalından tutar, ibret-i âlem olsun diye yerlerde sürüklerdim. İhsan Efendi oğlum, biat eden derviş nikâhlı kadın gibidir. Nikâhlı kadına nikâh teklif etmek nasıl isimlendirilir? İffetli bir kadına tövbe estağfirullah zinayı teklif etmek gibidir.

Hani adamın şeyhi göçmüştür de, ortada kalmıştır, başka bir şeyhe gönü akmış feyiz almıştır, bak onu anlarım. Emr-i manevî olmadan gene olmaz amma hiç olmazsa bir derece ehven-i şer kabilinden sineye çekilir. Amma, bu utanmaz herif hangi selahiyetle böyle bir ahlâksızlığa ve iz’ansızlığa cesaret eder. Tarihte ve bazı devirlerde zamanın imamları zuhûr etmiş ve başka tarîklerin tasarrufatı kendisine verilmiştir. Bu durum mevcuttur. Lâkin, o zâtın imam olduğunu diğer meşayih muhakkak emr-i manevî ile bilmiş ve öylece yollarının emanetini ve seyr u sülûkunu bu imama havale eylemiştir. Burada öyle bir şey de yok, şeyhin kerâmeti kendinden menkul (Yani şeyh kerâmetini anlatıyor amma kendinden başkası görmemiş, benim şöyle kerâmetlerim var diye elâleme anlatıyor.)

Tasavvuf ehli “Aldatandan daha alçak aldanandır.” demişler. Aldatan zaten haindir, peki derviş kardeşim, sen bu yolda hiç mi mânevî

*“Velhâsıl, hal ehli olanı
hal ehliyeti olan anlar.
Hatta “hale” istidâdı olanı
ehl-i hal anlar ve hal üzre
irşad eder. Yoksa iki üç
risâle okumakla; ârifleri,
şeyhleri taklidle bırak ta-
savvufun halini, kâlini bile
anlayamaz.”*

zevk tatmadın, hiç mi rahmani koku duymadın da, sana yutturulan bu herzeleri ağzım şapırdada şapırtada yutuyorsun? Gözün bu yola hiç mi nurlanmadı? Kulağından hiç mi Hak sözü girmede? Ferasetsiz ve gaflet pamuğu kulağında bu sözlere kanıyor, aldaniyorsun. Körlük ayrı şey, nankörlük ayrı şey. Nankörlüğün cezası kat be kat olur. Zaten bu cihetten düşününce fakîr kendi kendime şöyle diyorum: “Demek ki Hz. Allah, kalbi arada derede olan, şek ve şüphe içinde bulunanları böylece bir habis etrafında topluyor. Allahu a’lem, bu çıban iyice cerahat dolduktan sonra ilâhî kılıcıyla bu yarayı toptan temizleyecek, bunun yolunu hazırlıyor. Hani bu şuna benzer: Avâm arasında kocakarılar vardır, “Ölmek üze olan kişinin yanında su vermek için bekleyin, yoksa o hâlet-i nez’ide hararet basar, şeytan gelir, ‘Sana su vereyim de sen de îmânından dön.’ diye teklifte bulunur, o kişi de bir bardak suya îmânını verir. Kâfir olarak gider.” diye insanlara akıl verirler. Yâ hû, îmân denilen cevherin sahibi Hz. Allah’tır. Kişinin kalbine inmeye görsün. Bir daha onu oradan çıkartmak mümkün değildir. Lâkin insan inanmamış, îmân etmemişse ancak îmân ettiğini vehmetmişse durum farklı. Zaten ona îmân denmez ki. O, bir bardak suya da gider, bir bakışta da kaybolur, üfürükten bir sebeble de heva ve heba olur. Demek ki bu nev’î soytarılar mürşidleri hayattayken ve bir yola bağlanmışken ahmakça gidip tâbi olan kişilerin evvelce yaptığı fiiller beyhudeymiş. Velhâsıl, fevkalâde üzöldüm. Sonradan da “Sahibi bilir, Cenâb-ı Hakk ıslah eylesin.” diye Hak Teâlâ’ya havale kıldım. Hakîm ve zarif birine Nas sûresi mütalaa edilirken sormuşlar, “Şeytanın şerri mi yoksa insanın şerri mi daha fenadır?” diye. Hazret bir müddet tevakkuf eylemiş(durmuş, beklemiş), sonra mütebessim bir çehre ile “Bakın şöyle anlatayım.” demiş. “Eûzü besmele çekip Kur’ân-ı Kerîm’den âyetler okursunuz, şeytan hemen o meclisten kaçır. Ama insan sûretinde bazı şeytanlar vardır ki meclisinize gelir, Kur’ân’ı alıp kaçıtır. Artık hangisi daha fena siz düşünün.” Evet, hakikaten üzerinde düşünmek lâzım.

İhsan Efendi oğlum, velhâsıl Cenâb-ı Hakk, kâinatı, hakla bâtılın birbirinden ayrılması için

imtihanhâne olarak tanzim eylemiştir. Tüm tezgâhlar Hak Teâlâ’ya çalışır. Tezgâh tezgâh üstüne, neticede herkes bir gün layığını bulacak bir şekilde kıyamet sabahına kavuşacaktır. Hiçbir hakikî mürşid kendisine adam çağırılmaz. Kendisine çağırmadığı gibi hakikî şeyhlerden hiçbir tekkesine dergâhına da adam çağırılmaz. Dergâhlarda bir cemiyet olacağı vakit “Efendim, falanca gün dergâhımızda şöyle şöyle merasim olacaktır, yahut dua yapılacaktır, arz olunur.” diye söylenir. Yoksa “Siz de gelin, bekliyoruz.” gibi lüzumsuz lakırdılar konuşulmaz. Dergâha adam çağırılmaz yahut “Bize gel.” demek büyük terbiyesizliktir. Bir adam kendisine çağırıyor, Hak ve hakikatten bahsettikten sonra kendisini işaret ediyor ve öne çıkartıyorsa bil ki o adam sahtekârdır. Mürşid vasıflı zarifler ve ârifler Hak ve hakikati konuşur. Tâbi olanları Allah ve Resûlû’ne vesile kılar. Hatta kendisine müştak olarak gelenleri bile üzerine yapıştırmaz. “Sen madem beni seviyorsun ben de seni aldım, kabul ettim.” demez. Bunu ancak ahmaklar yapar. Ahmaklık ne mürşide ne müride ne de mümine yakışır. Cenâb-ı Hakk, velî sûretindeki iblislerden, şeyh kisvesindeki habislerden muhafaza eylesin.

Velhâsıl, hal ehli olanı hal ehliyeti olan anlar. Hatta “hale” istidâdı olanı ehl-i hal anlar ve hal üze irşad eder. Yoksa iki üç risâle okumakla; ârifleri, şeyhleri taklidle bırak tasavvufun halini, kâlini bile anlayamaz. Zât-ı âliniz kemâlinizdeki hal ve tebdilatınızdan ne demek istediğimi gayet iyi anlamışsınızdır. Evvelce Efendimiz’i bilmenizle, tanımanızla şimdiki bilişiniz ve idrakiniz aynı mı? Tabî ki bir değil... İşte dervişlik ağızdaki balın bıraktığı tad gibidir. Hayat boyu bu zevk u lezzetle dil ağızda dolanıp duruyor vesselâm...

İhsan Efendi oğlum, satırlarda anlatmaya çalıştıklarımı Cenâb-ı Hakk sadrına indirerek anlatsın. Zevk-i mânevîsi ağzını dilini tadlandırınsın. Râzı olduğu hallerde en güzel ahvâl üze eylesin. Hem kendisi nurlanan hem de etrafını nurlandıran gönül ehli zâtlardan olmanı nasîb eylesin. Kelâmını ve kelâm-ı Resûlullah’ı sende müessir eylesin. Böyle senin dahî rızaya muvafık olan sözlerini te’sirli eylesin.

DUALARIMIZ

Doç.Dr. Durak PUSMAZ

Zaman zaman; Yüce Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de: **"Bana dua ediniz, duanızı kabul edeyim"** buyuruyor. Oysa biz yüzlerce dua ediyoruz, bunlardan çoğunun kabul edilmediğini görüyoruz. **"Bunun hikmeti nedir."** diye soruluyor.

Dua, insanın Allah'a karşı yalvarışı, yakarışı, niyazda bulunuşudur. Peygamber Efendimizin (s.a.s) ifadesiyle, **"Dua ibadetin özüdür."** (Tirmizi, Deavât, 1), **"Dua müminin silahıdır, dinin direğidir, göklerin ve yerin nurudur."** (Tergib, III, 485)

İnsan beden ve ruhtan müteşekkil değerli bir varlıktır. Bedeni yemeye, içmeye, uyumaya, dinlenmeye ihtiyaç duyduğu gibi, ruhu da ibadet ve duaya ihtiyaç duymaktadır. Onun için Yüce Rabbimiz kendisine ibadet etmemizi emrettiği gibi, dua etmemizi de emretmiştir. Rabbiniz şöyle buyurdu:

"Bana dua ediniz, duanızı kabul edeyim. Bana ibadet ve dua etmekten kibirlenenler, hor ve hakir olarak

cehenneme gireceklerdir." (Mü'min, 60),

"Rabbinize yalvara yakara ve için için dua ediniz." (A'râf, 55),

"O'na azabından korkarak ve rahmetini umarak dua ediniz. Şüphesiz ki, Allah'ın rahmeti iyilik edenlere/ güzel fiil ve davranış sergileyenlere çok yakındır." (A'râf, 56),

"Kullarım Beni senden sorduklarında, bilsinler ki, gerçekten Ben onlara çok yakınım, Bana dua edenin duasını kabul ederim." (Bakara, 186)

Hakk'ın (c.c) rızasına uygun olan hususlarda ihlasla yapılan duanın kabulü, bazen uzasa da (bize göre) sonunda kabul olacağına şüphe yoktur. Çünkü Yüce Rabbimiz yapılan duaları geri çevirmeyeceğini, kabul edeceğini beyan etmiştir. Yeter ki biz dileklerimizi, isteklerimizi Cenâb-ı Hakk'a ihlasla, içtenlikle arz edelim. Hiç unutmayalım ki, Cenab-ı Hak mücibü'd-deavât/ duaları kabul eden, kâdı-i hâcât/

istekleri yerine getirendir. Şair ne güzel söylemiş:

İlâhî sensin ol *kâdı-i hâcât*
Ki lazımdır sana arz-ı münâcât

Merhum Ali Ulvi Kurucu da bir beytinde şöyle der:

Dua makbul olur zira çıkar bir anda Allah'a
Melekler imrenir yandıkça ateşler saçan âhâ

Biz, Yüce Rabbimizden bazen öyle dileklerde, öyle isteklerde bulunuruz ki, bunların hakkımızda hayırlı olup olmadığını bilemeyiz. Biz hayırlı dileklerde, hayırlı isteklerde bulunduğumuzu zannederiz, oysa bu bazen şerli olabilir. Şerli zannettiğimiz şeyler de hayırlı olabilir. Nitekim yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'de bu hususa dikkat çekilerek: **"Hoşunuza gitmeyen bir şey sizin için iyi olabilir, hoşunuza giden bir şey de sizin için kötü olabilir. Bunların gerçeğini Allah bilir, siz bilemezsiniz."** (Bakara, 216) buyrulur.

Mevlânâ şöyle der:

"Nice dualar vardır ki, dua edenin aleyhinedir. Onun ziyanına ve helâkine sebep olacak bu duaları pâk ve mukaddes olan Allah, kereminden, merhametinden dolayı kabul etmez." (Şefik Can, Mesnevî Tercümesi, II, 269)

Bazen de insanın bir şeye canı sıkılır, hayır dua eder gibi başlar beddua etmeye. Oysa bu da hoş bir şey değildir. Daha sonra bundan pişman da olabilir. İnsan aceleci bir karaktere sahiptir. Kur'an-ı Kerim insanın bu özelliğini ne güzel tespit etmiştir: **"Bazen insan hayra dua eder gibi, şerre dua eder/ kötülük gelmesi için bedduada bulunur. İnsan çok acelecidir."** (İsrâ, 11)

Duaların kabul edilmesi demek, hemen bu dünyada karşılığının verilmesi demek değildir. Bazen yüce Rabbimiz dualarımızın karşılığını bu dünyada verir, bazen ahirette verir, bazen de duamız sebebiyle başımıza gelecek bir kötülüğü ve musibeti def eder. Her şeyi O (c.c) bilir ve hikmeti neyi gerektiriyorsa öyle yapar.

Çok hadis rivayet eden yedi sahabiden biri olan Ebû Saîd el-Hudrî (r.a) Peygamber Efendimizden (s.a.s) şöyle rivayet etmiştir:

"Her hangi bir Müslüman bir dua eder de duasında bir günah veya akrabalık bağlarını kesme olmazsa, mutlaka Allah Teâlâ onun bu duasına mukabil şu üç şeyden birini verir:

1. Ya hemen duasını kabul edip karşılığını verir,

2. Yahut istediğini onun için ahirete bırakır,

3. Yahut da ondan bir kötülüğü defeder."
Bunun üzerine Ashab:

"Öyle ise duayı çok yaparız." dediler. Hz. Peygamber de:

"Allah'ın kabul etmesi, sizin duanızdan daha çoktur" (Ahmed, Müsned, III, 18) buyurdu.

Bir de şunu unutmayalım: Dua, bizleri yaratan Yüce Allah'a sığınmak, O'nun yardım ve himayesini dilemektir. Biz, bizden güçlü Yüce Allah'a sığınıyoruz, O'nun rahmet ve yardımını diliyoruz ama bizden güçsüz biri bize sığınıp yardım dilediğinde, ona yardımcı olmaya çalışmıyoruz. Başkalarına yardımcı olmayana Allah (c.c) da yardım etmez. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.s) bir hadis-i şeriflerinde:

"Kim duasının kabul olmasını ve sıkıntılarının giderilmesini istiyorsa, sıkıntı içerisinde bulunan kimsenin sıkıntılarını gidersin, onu rahata kavuştur" (Ahmed, Müsned, II, 23) buyurmuştur.

Efendimiz başka bir hadis-i şeriflerinde de:

"Allâhü fî avni'l-abdi mâ kâne'l-abdü fî avni ehîhi: Kul din kardeşine yardım etmeye devam ettiği müddetçe, Allah da ona yardım etmeye devam eder." (Ahmed, Müsned, II, 252) buyurmuştur.

Evet, dualarımızın kabul edilmesini, sıkıntılarımızın giderilmesini, darda kaldığımızda imdadımıza yetişilmesini istiyorsak, yeri geldiğinde başkalarının yardımına koşup sıkıntılarını gidermeye, dertlerine deva olmaya çalışmalıyız.

Haramdan kaçınmak:

Dualarımızın kabul edilmesi için dikkat etmemiz gereken hususlardan biri de haramlardan sakınmamız, yediğimiz, içtiğimiz ve giydiğimiz şeylerin, kısaca kazancımızın helal olmasıdır. Nitekim Peygamber Efendimizden (s.a.s) en çok hadis rivayet etmekle meşhur olan Ebu Hüreyre (r.a) demiştir ki: Peygamber Efendimiz şöyle buyurdu:

“Allah paktır, ancak pak olanı kabul eder. Allah müminlere de peygamberine emrettiği şeyi emretmiştir. Peygamberlere: ‘Ey peygamberler! Tertemiz ve helal olan şeylerden yiyin, güzel amellerde bulunun. Çünkü Ben ne yaparsanız hakkıyla bilenim’ (Mü’minûn, 51) buyurdu. Müminlere de: ‘Ey müminler size rızık olarak verdiğimiz şeylerin temiz olanlarından yiyin, Allah’a şükredin eğer ancak O’na kulluk ediyorsanız.’ (Bakara, 173) buyurdu.”

Sonra Rasûlullah (s.a.s) sözüne şöyle devam etti:

“Bir kimse saçı başı dağınık olarak Allah’a itaat yolunda uzun müddet yolculuk yapar. Sonra ellerini göğe doğru uzatıp: ‘Ya Rabbi, ya Rabbi’ diye dua eder. Hâlbuki yediği haramdır, içtiği haramdır, giydiği haramdır, haram ile gıdalanmıştır. Bunun duası nasıl kabul olur?” (Müslim, Zekât, 65)

Amel-i sâlih:

Dualarımızı Yüce Rabbimizin huzuruna yükselten ve kabulüne mazhar kılan hususlardan biri de güzel amellerimiz, yararlı işlerimizdir. Nitekim Fâtır sûresinin 10’uncu ayetinde şöyle buyrulur:

“Kim izzet ve şeref istiyorsa bilsin ki, izzet ve şerefin hepsi Allah’ındır. O’na ancak güzel sözler yükselir/ ulaşır. Onları da Allah’a amel-i sâlih yükseltir.”

Ayette zikredilen “el-kelimü’t-tayyib: güzel sözler”, kelime-i tevhid, veya -sübhânellahi velhamdü lillâhi ve lâ ilâhe illallâhü vellâhü ekber sözleri, ya da Fahrüddin er-Râzî’nin

de tercih ettiği gibi Allah’ı zikretmek, insanlara öğüt verip doğru yolu göstermek ve ilimle meşgul olmak gibi her türlü yararlı sözlerdir. Bunları Allah’a (c.c) yükselten, dolayısıyla dualarımızın kabulüne vesile olan şeyler salih amellerimiz, her türlü yararlı işlerimizdir. Bakara sûresinin 45’inci ayetinde de şöyle buyrulur:

“Sabretmek ve namaz kılmak suretiyle Allah’tan yardım dileyiniz.”

Her zaman dua etmeliyiz:

Allah (c.c) dertli kulunun içten, gönülden yapmış olduğu duasını kabul eder, dertlerini sıkıntılarını giderir. Nitekim Mevlânâ Hazretleri Mesnevi’sinde şöyle der:

“O dudak altından sesi çıkarman, o gizli niyâzın, o geldiğin ve gideceğin ezel âlemi, ruh âlemini düşünmen yok mu? İşte samimi, saf ve hüzünlü bir sesle; ‘Ey feryadıma erişen Allah’ım, ey tek yardımcım olan Allah’ım’ demen gerçek duadır.” (Şefik Can, age., III, 26)

Genellikle sıkıntılı ve kederli anlarımızda dua ederiz, Yüce Rabbimizden sıkıntı ve kederlerimizi gidermesini isteriz. Oysa mümin sadece sıkıntılı ve kederli anlarında değil, her zaman Yüce Allah’a (c.c) dua etmeli, niyazda bulunmalıdır. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.s) bir hadis-i şeriflerinde:

“Kim sıkıntılı ve kederli anlarında Allah’ın, duasını kabul etmesini istiyorsa, genişlik anında çok dua etsin.” (Tirmizî, Deavât, 9) buyurmuştur.

Unutmayalım ki, bütün dileklerimizin, isteklerimizin, arzularımızın karşılanacağı, gerçekleşeceği, dilediğimiz her şeyin verileceği yer dünya değil, ahiret yurdudur, cennettir. Nitekim Kur’an-ı Kerimde cennetten bahsedilirken:

“Cennette sizin için canınızın çektiği ve istediğiniz her şey vardır. Bunlar çok bağışlayıcı ve çok merhametli olan Allah (c.c) tarafından bir ziyafettir.” (Fussilet, 31-32) buyrulur.

Kadiri Marşı

Geldi Kâdirî erleri,
Sadâlar sarsar yerleri,
Mekânları cennettir,
Hû'lar deler gökleri.

Şahinler gibi ineriz,
Kılıçlar gibi keseriz,
Rüzgâr olur dağlarda,
Her iklime eseriz.

Aslan olur kükreriz,
"Hû, Hû" çeker inleriz,
Emredildiği zaman,
Demirleri бүkeriz.

Şimşek olur çıkarız,
Dağı taşı yakarız,
Yıldızlara yükselir,
Kâinata bakarız.

Siğmayız kabımıza,
Bağlıyız kapımıza,
Şükür ve hamd ederiz,
Yaradan Rabbimize.

Şeyh elinde meyyitiz,
Hem de bir keyfiyetiz,
Harap olsa da dünya,
Biz bir şey kaybetmeyiz.

Manevî bir orduyuz,
Rabbimizin kuluyuz,
Rasûlullâh'a kadar,
Hâlisiye koluyuz.

Yolumuzda yok hüddam,
Dünya vermez bize gam,
Zikrullâhla yaşarız,
İşte bu benim kavgam.

Yoktur bizde gösteriş,
Rabbimize tam eriş,
Unutmayız Mevlâ'yı,
Bir soluk alış-veriş.

Zikrini unutmayız,
Haram lokma yutmayız,
Elimiz kanda olsa,
Namazı bırakmayız.

Zü'l-Cenâheyn

Her An Gidecek Gibi Yaşamak...

Ayşe DEMİRCİOĞLU

Her an gidecek gibi yaşamak gerek... Her an göçecek, veda edecek gibi yaşamak gerek. Nasıl ki doğduğumuzda kulağımıza ezanlar fısıldanır, öldüğümüzde namazımız

kılınır; öyle de kısadır hayat, ezan-namaz arası kadar aslında... Gelirken sorulmadı gitmek ister misin diye, giderken de sorulmayacaktır. Emanet verildiyse bu

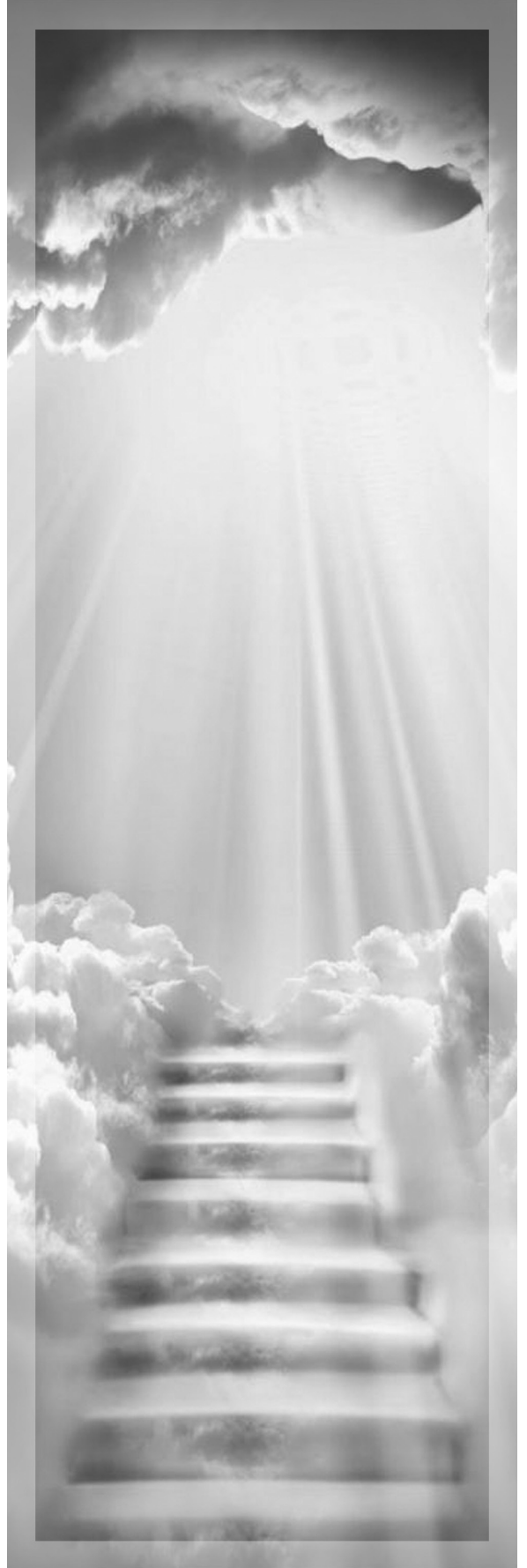
beden, bekçi olan biz; riayet edelim, hıyanet değil de...

Hergün bu dünya haneyi bırakıp bir yerlere göç edenlerimiz var. Kimi pişmanlıklar diyarına, kimi de cennet bahçelerinden bir bahçeye... Ha gittim-gideceğim gibi yaşamalıyız aslında, ha varım ha şimdi de yokum... Ki biz değil miyiz bu yolda ağaç altında gölgelenen, sonra da onu terk edip giden bir yolcu? Yol var, kılavuz var, bir de bu yolun sonu.

Ruh ister öteleri, çünkü ötelerden geldi ve vatanını, aslını özler ihtirasla... Bu yüzdendir ki başımızı yastığımıza koyduğumuzda ruhumuz bedenimizden ayrılır gider, uyandığımızda geri gelir yerleşir fâni kalıbına... Günlerce aylarca, yıllarca devam eder, tâ ki vakit gelene kadar... O vakit, bagajımız elimizde, biletimiz hazır, uçacağız başka bir diyara... O diyar ki, geri dönüşü yoktur. Artık dünya hayatındaki defter kapandı, yeni bir mekânda yeni bir sayfa açılıyor. Mizanda vakit durur ve hesap verilir bir bir. Bakalım dünya hanedeki sınavlarımızın ortalaması kaçtır? Sonsuz hayatta diplomamız sağ elimizden mi verilecektir, yoksa sol mu?

Ölmeden önce ölelim bizlerde hep birlikte, yeniden yeniden yaşayalım. Çeki düzen verelim yamuk olan neyimiz varsa. Nasıl yaşadıysak öylece can verelim, nasıl can verdisek öyle dirilelim. Hep birlikte dirilelim, dirlik içinde diri olalım. Birlik içinde "BİR" olanı her gün, her an analım...

Her an gidecek gibi yaşarcasına...

Mescid-i Aksâ ve Bizden Bekledikleri

Dr. Abdülkadir MACÎT

Göğe Açılan Kapıların Mekânı

Allah (c.c), yarattığı bütün varlıklar arasından bazılarını kimi hususiyetler ile ayırt ederek seçmiştir. Örneğin; insanlardan peygamberleri, onlardan da ulu'l-azm peygamberleri; meleklerden dört büyük meleği, onlardan da Cebrail'i (a.s); zamanlardan Ramazan ve Cuma'yı; mekânlardan ise Mekke, Medine ve Kudüs'ü seçmiştir. Bu minvalde *etrafı mübarek kılınmış* şehirlerden birisi olan Kudüs'te bulunan Mescid-i Aksâ da seçilmiş anlamına gelen Morya tepesinin üzerinde bulunmaktadır. Bu mekânın seçilmişliğini ortaya koyan dört hususa dikkatleri çekmeliyiz. Bunlar:

1. Hz. Âdem'den (a.s) itibaren bütün peygamberler Mescid-i Aksâ'nın seçilmiş ve mübarek olduğunu biliyorlardı. Hz. İbrahim, Hz. İshak, Hz. Davud, Hz. Süleyman, Hz. İsa ve Hz. Muhammed (s.a.s) bunun şahitleridir.

2. Mescid-i Aksâ'nın her yerinde peygamberler

ve melekler durmuştur. Miraç hadisesi buna şahittir.

3. Mescid-i Aksâ'nın her yerinde sahabenin gözyaşı vardır. Hz. Ömer, Bilal-i Habeşi, Ubade b. Samit, Şeddad b. Evs bunların sadece bir kaçıdır.

4. Mescid-i Aksâ'nın her yerinde Müslüman kanı vardır. Sadece Haçlı işgalinde on binlerce Müslümanın kanı toprağı sulayarak buna şahitlik etmiştir.

Mescid-i Aksâ'yı Niçin Seviyoruz?

Bu soruya verilecek pek çok cevap vardır: Önceki peygamberler buraya gönderildiler. Pek çoğunun kabri buradadır. Cebrail (a.s) Rabbine buradan defalarca yükseldi. Miraç hadisesi buradan gerçekleşti. Yeryüzündeki mübarek üç mescitten üçüncüsüdür.

Diğer taraftan inanişâ göre Hz. İsa buraya

nüzul edecektir. Ayrıca Yahudilerin Arz-ı Mev'ud (Vadedilmiş Topraklar) anlayışında üç temel merkezin de merkezinde Mescid-i Aksâ bulunmaktadır. Malum olduğu üzere bu merkezlerden büyük olanı; Nil ile Fırat arasındır. Orta derecede olanı; Şam bölgesidir ki buralar Suriye, Filistin, Ürdün ve Lübnan'dır. En küçük derecede olanı ise; Betül'l-Makdis'tir.

Bütün bunlardan dolayı nasıl ki bir annenin üç çocuğu olsa, bunlardan birisi hastalansa, hapse düşse veya başına bir dert gelse bütün sevgi, ilgi ve merhametini ona hasrederse, bizler de bugün bir anne yaklaşımıyla işgal, zulüm ve gözyaşı içinde hasta, hapiste ve başında bin bir türlü dert olan Mescid-i Aksâ'nın üzerine bütün sevgimizi, ilgimizi ve merhametimizi hasretmeliyiz. Çünkü Filistin bizim için semboldür. Filistin bugün her an saldırıya maruz kalan ve muhkemleştirmemiz gereken mevziimizdir.

Nazarlarımızı tarihe çevirdiğimizde Kudüs'ün İslam hâkimiyetinde olup olmamasının Müslümanların yeryüzünde egemen güç olup olmadığı ile doğrudan irtibatlı olduğunu rahatlıkla ifade edebiliriz. Kudüs'e bakın, eğer esirse, bilin ki Müslümanlar o günün dünyasında esirdirler. Eğer Kudüs özgürse, o zaman Müslümanların da özgür ve dünya üzerinde söz sahibi olduğuna karar verebilirsiniz.

Mescid-i Aksâ'nın İki Fethi

Hız. Peygamber (s.a.s) sonrasında Kudüs-i şerif iki defa fetholunmuştur. Bunlardan ilkinin sahibi Hz. Ömer'dir. Ancak bu mukaddes şehir, tam 462 yıl sonra gerçekleşen Haçlı işgali ile ezanı Muhammedi'nin susmasının hüznünü yaşamıştır. Bu hüznün ikinci fethi sahibi şarkın en sevgili sultanlarından olan Selahaddin Eyyubi ile son bulmuştur. Selahaddin Eyyubi 26 yaşında atın üstüne biner, 30 yıl o attan inmez. İndiğinde yaşı 56'dır ve indikten 13 gün sonra vefat edecektir. Onun için Selahaddin'in hayatını şöyle 2'ye ayırsak, At'tan önceki ve At'tan sonraki, yani iki'ye ayrılmış bir hayatı vardır, 20 yıllık

ilim hayatı, 30 yıllık cihad hayatı. Selahaddin-i Eyyubi, Müslümanların parçalanmışlığının acı resminde bir kare olan Fatımiler'in varlığına son verdikten sonra kurduğu devletle mücadelesinin merkezine, hocası Nureddin Zengi'nin ömrü boyunca gerçekleştirmeye çalıştığı ve daha sonra kendisine emanet ettiği üç hedefi yerleştirmiştir. Bu hedefler;

1. Kaybolan İslam birliğini yeniden tesis etmek,
2. İşgal altındaki Kudüs'ü fethetmek,
3. İstanbul'u fethedip Allah Rasûl'nün müjdesine nail olmaktır.

"Bir şey hayal edilemeden hiç bir şey yapılamaz" düsturu çerçevesinde üç hayalin peşinde koşan Selahaddin Eyyubi, tam 88 yıl sonra Kudüs'ü bir kez daha özgürlüğüne kavuşturacaktır.

Mescid-i Aksâ'nın İki İşgali

"İşgal ediliyorsanız işgal olunacak yanınız var demektir" kelamı mucibince Kudüs-i Şerif'in yaşadığı işgaller esasında Müslümanların işgal edilmeye müsait yanlarının olduğu hakikatini ortaya çıkarmaktadır. Nitekim Haçlılar ile yaşanan ilk işgal; İslam topraklarında aynı anda üç tane halifenin var olduğu, Müslüman toplulukların kendi içerisinde iktidar mücadelesine girdiği Abbasiler döneminin ortasına rast gelmektedir. Bu parçalanmışlık ve atalet XI. asırda batıdan Haçlıların Kudüs'e kadar gelerek bölgenin işgalini, ardından ise XIII. asırda Moğolların yıkıcı ve yakıcı darbesini beraberinde getirmiştir. Dolayısıyla Haçlı seferleri fetret döneminin sebebi değil, sonucu idi. Müslümanlar fetrete girdiği için Haçlılar savaş açabilmiştir, Haçlılar savaş açtığı için Müslümanlar fetret dönemine girmemiştir.

Önceki satırlarda ifade ettiğimiz üzere Selahaddin Eyyubi'nin parçalanmışlığı bertaraf etmesi, şecaat ve cesaret ile mücadele etmesi ile işgal kaldırılmıştır. Kudüs'ün ikinci düşüşü aslında Avrupalıların 1492'de Endülüs'ü işgali ile tekrar başlamıştır. Önce İspanya sonra Afrika

ve Hindistan'ın düşüşü beraberinde Anadolu ve İstanbul'u düşürmüştür. İslam dünyasının bu düşüşü beraberinde Kudüs-i Şerif'in de düşüşünü getirmiştir. Resmîyetinde 69 yıl, ancak 1917 tarihinde Osmanlı'nın coğrafyadan çekildiği bir asır önce gerçekleşen Kudüs'ün bu ikinci düşüşü, Yeni-Haçlılar tarafından İslam coğrafyasının bağrına saplanan İsrail hançeri eliyle gerçekleşmiş ve gerçekleşmeye devam etmektedir.

Mescid-i Aksâ Bizden Ne Bekler?

Kudüs ve Mescid-i Aksâ davasına ait çok az şey biliyoruz. Sadece Kudüs değil Filistin'in diğer bütün şehirlerinin kaderi benzer bir durumu yaşıyor. Filistin'in siyasi, idari, iktisadi ve dini yapılarının bütünsel bir bakış açısı ile idrak edildiğini söylemek öyle hiç de kolay değildir. İdrak edilmediği için de Filistin'e yönelik parçalı veya tam idrak edilmeyen bir anlayışımız var. Hâlbuki İslâm'ın hem Hz. Âdem'den Rasûlullah'a (s.a.s), hem de Rasûlullah (s.a.s) ile bölgede tutunarak yerleştiği bir merhaleden günümüze kadar sahip olduğu birikimlere baktığımızda Filistin'in Kudüs merkezli bütünsel okunması gerektiği vuzuha kavuşmaktadır. Diğer taraftan burada dinler ve medeniyetler iç içe bulunmaktadır. Sadece Kudüs bile başlı başına üzerinde hâkimiyet kuran devletlerin şehre kattığı eserlerini, mekânlarını görebilmemiz ve sahih bilgiye ulaşabilmemizde ehemmiyetli bir rol oynamaktadır.

Bu yüzden Kudüs literatürü, bilgi bankası ve paylaşımı sağlanmalıdır. İlmi olarak çalışmalar zayıf, artırılmalıdır. Mescid-i Aksâ yazma eserler bölümünü gezerken bunu daha çok hissediyorsunuz. İmam Gazali zamanında 1600 civarında ders halkasının olduğu bir ilim merkezinin bugün içinde bulunduğu hazin tablo, dizleri dövmenin ötesinde iş birliği içerisinde çalışmalar yapmamızı bize tekrar tekrar hatırlatmaktadır. Süleymaniye

Kütüphanesi başta olmak üzere yazma eserler üzerine çalışmalar yapan kurumlar seferber edilmelidir. Kudüs davasının sahih olarak ve vurguladığımız üzere bütünsel olarak bilinmesi için tercüme faaliyetleri yapılması ve bunların gündemde tutulması gerekmektedir. Bu sayede Kudüs ve Filistin davasının tecrübenin aktarımı da kuvvetlenecektir.

Filistin'de yaşayan diğer inanç mensuplarının haksız, zalim ve nankör uygulamalarını görünce İslam'ın ve kutsallarını kıymetini anlamak daha bir kolaylaşıyor. Bu noktada elde tutulmaya çalışılan son mevziinin/istinatgâhın İslam'ın ve Kudüs'ün gözbebeği olan Mescid-i Aksâ olduğu ciddiyetle kavranmalıdır. Bu son istinatgâh durumu, bundan asırlar önce Haçlıların işgalinde iken de hissedilmişti. Bu durum karşısında Selahaddin-i Eyyubi'nin âlimleri çağırarak *"ümme-i hazırlayın"* çağrısını ve sabah namazı vurgusunu hatırlamamızda fayda bulunuyor. Unutulmamalıdır ki, Mescid-i Aksâ'nın cemaati arttıkça göz bebeğimiz parlar. Cemaati canlı tutmak gerekmektedir. Bir sonraki safhada Selahaddin-i Eyyubi'nin cemaatin hazır olduğundaki cihad ilanının mahiyetini yine iyi tahlil etmemiz elzemdir. Bütün bunlar bize miracın merkezi Mescid-i Aksâ'da ve şahsımızda namazın ancak özelde sabah namazının ehemmiyetini anlamamızda önemli tarihi gerçektir. Diğer taraftan bu mevzu üzerinden günümüz âlimleri ile devlet erkânı arasındaki ilişkileri de ayrıca masaya yatırmamız gerekecektir.

Biz duygusalız, genel olarak ağlıyoruz. Ancak bu Filistin'in özgürleşmesi için yeterli olan bir durum değildir. Adım atmamız, amele dökmeliyiz. *"Haydin cihada!"* denilecek bir amel ortaya koymalıyız. Zira Rasûlullah (s.a.s): ***"Oraya gidiniz ve orada namaz kılınız, eğer oraya gidemez ve orada namaz kılamazsanız, kandillerinde yakılmak üzere zeytinyağı gönderiniz"*** buyurarak temelde iki görevi bize

yüklemektedir. Gitmek ve gidemediğinde orada yanan iman ateşini yakmak, süren davayı ayakta tutmak... Bundan dolayı bir plan çerçevesinde toplumun her kesimden insanlar götürülmeli ve Kudüs'ün özgürleşmesine yönelik teklifleri alınmalı, sonrasında da bu teklifler ve çözüm yolları bir proje kapsamında takibi yapılarak hayata geçirilmelidir.

İnanmış bir Müslüman olan merhum Necmettin Erbakan'ın *"milyon dolarlık uçaklarınızın düşmesi için bin dolarlık cihazlar icat ederiz"* iddiası ve buna dair eylemi üzerinden bedel ödemeye başlaması bize bu hususta bedel ödemeye hazır yanımızın olması gerektiğini hatırlatmaktadır. Şüphe yok ki, bedel öde(n)medikçe özgürlük gelmeyecektir. Bu bağlamda cihad bahsinin yeniden ele alınması gerekmektedir.

Burada hususen tasrih etmek gerekir ki, tarihinde düşen Kudüs'ün yeniden düşüşünü yaşıyoruz. Filistin özelinde bugün Suriye, Irak gibi ülkelerde yaşananlara şahitlik edince devlet düşüncesinin ve varlığının ehemmiyetini bir daha idrak etmiş bulunuyoruz. Ancak ele alınması gereken diğer bir mesele de Yahudiler üzerinden din-devlet ilişkisi bağlamında kendimize dair bir değerlendirmedir. Bu değerlendirmeler mucibince sistem, modern ulus devlet gibi kavramlara bakış açımızın netliği sağlanmalıdır.

"Kudüs-i Şerif bizden ne bekler?" sorusuna Taha Kılınç'ın *"Çıkış Nerede?"* başlığı ile verdiği üç cevaba burada değinmemiz uygun olacaktır:

1. Liyakatli Olmak: Emanetin bize tevdi edilmesi durumunda, Kudüs'ün hakkını verip veremeyeceğimizi düşünmek gerekiyor. İsrail bugün, "Kudüs Müslümanların olsun, onlar yönetsin" diyecek olsa, İslâm dünyası Kudüs'e sahip çıkabilecek olgunlukta ve yetkinlikte değil. Her bir ülkenin diğerinin ayağını kaydırmaya çalıştığı, kardeşlik söylemlerinin dilde kaldığı, mazlum ve masumların haklarının gözetilmediği bir Müslüman coğrafya, şu anda

Kudüs emanetini yüklenmeye de hazır değil. Kudüs bugün Müslümanların kontrolüne geçse, şehirde kimin sözünün geçeceği üzerinden İslâm ülkeleri arasında bir iç savaşın patlak vereceğinden emin olabilirsiniz. Bunu söylemek hoşuma gitmiyor, ama manzara bu, maalesef. İsrail, milyonlarca Müslüman'ın gözünün içine baka baka böylesine pervasız hareket edebiliyorsa, bu kanlı-bıçaklı rekabet sayesinde zaten.

2. Bilgi sahibi olmak: Her bir ferdin kendi içinde tutarlı, ahlâklı, donanımlı ve cesaretli olmasına çalışacağız. İlk adım bu. Tarih bilen, coğrafya bilen, dil bilen, dünya sistemini bilen, ahirete taalluk eden sorumluluklarını bilen, kısacası varlık şuurunun farkında Müslüman bireyleri ne kadar çoğaltabilirsek, işimiz de o kadar kolaylaşacak. Kendi başına ayakta duramayan, kendisinden ve dünyadan habersiz, nereye sürüklenirse oraya giden insan toplulukları, mevcut kaosu daha da derinleştirmekten başka bir işe yaramıyor. İnsan kalitemizi artırmak için sabırla ve sebatla çalışmak gerekiyor. Buna odaklanmadan, "Kudüs Müslümanlarındır!" sloganlarının altını doldurmak imkânsız.

3. İttihad-ı İslam idealini taşımak: 'Şarkın en sevgili sultanı' Salahaddîn Eyyûbî, Kudüs'ü özgürleştirmek rüyasıyla çıktığı siyasi ve askeri yolculuğunun ilk 20 yılında, tamamen Müslümanlar arasındaki ihtilafların çözümüyle uğraşmak durumunda kaldı. Müslümanlar birbirinin gözünü oymayı bırakmadan Kudüs'ün özgürleşmeyeceğini acı bir şekilde fark etmişti çünkü. Fâtımileri ve bölgedeki diğer irili-ufaklı Müslüman yönetimleri zapturapt altına alan Salahaddîn, dikkatini ancak bundan sonra Kudüs'e yöneltebildi. 1187'de kazanılan şanlı Hittin zaferi, ancak Müslümanlar ortak hedefe kilitlendikten sonra mümkün olabildi.

Ve son olarak;

"Dua samimi, bilgi derin, eylem kavi olmalı ki düşman İsrail beri olsun. Allah duamızı bilgimize, bilgilerimizi eylemimize zemin eylesin". (Lütfi Sunar)

Medical Nemesis ve

SUFİ TIBBİ

Fehmi YILMAZ

Modernite, sınırsız kaynaklar içinde yalnız yaşayan insanlar üretir. Kaliforniya Sendromu ile noktalanın modern hayatın belki de ilk basamağı, aslında bir şeyin insan için iyi mi yoksa kötü mü olduğunun hatalı teşhis edilmesidir. Sonu gelmeyen biyolojik ihtiyaçları azami düzeyde karşılama eğilimi insanı kendisine yabancılaştırır. Acı veren her şey yanlış, haz veren her şey doğrudur anlayışı modern toplumlarda kurumsallaşmıştır. Tıp alanında da durum farklı değildir.

Birbirinden çok farklı ekollerden olsalar da, Çeştî'nin Sûfî Tıbbı (Sûfî Tıbbı / The Book of Sufi Healing, Hakim abu-Abdullah Moinuddin al-Chishtiyya / 1991) ve Illich'in Medical Nemesis (Sağlığın Gaspı / Limits to Medicine Medical Nemesis: The Expropriation of Health, Ivan Illich / 1975) adlı eserleri modern tıbbıya yönelik benzer ve yetkin eleştirilerde bulunurlar.

Geleneksel/Sufi tıpta müdavi hekimler aynı zamanda birer teolog idiler. Hastalıkları

"insanları Tanrı bilgisine ulaştıran deneyimler" olarak tanımlayan tababetin yerine bugün, yeni hastalıklar keşfeden ve bu hastalıkları tek tek bireylere yükleyen profan bir tıp anlayışı gelişmiştir. Bu nedenle, özel muayenelerindeki V.I.P. ilgileri bir yana, modern tabipler hastalarına karşı her zaman istatistiksel belleklerini kullanırlar.

Holistik/bütüncül tedavi, geleneksel tıbbın en güçlü yönüdür. Klinik olarak herhangi bir bozukluk görülme de, insanın his ve düşünce dünyasında dengesizleşmenin hastalığa yol açabileceğini öngörür. Sufi tıbbında sağlık "asla bedeninin farkında olmama durumu" olarak tanımlanabilir. Madde aleminden metafiziğe doğru insanlık için küçük, ego için büyük bir adımdır bu. Gerçek hazzın anahtarıdır, sabırdır.

Modern tıp ise Aspirin ile başlayan yeni ilaçlar -plasebo etkisi de dahil- ve baş döndürücü bir hızla gelişen teknoloji ile etkisini gösterir. Bu

endikasyona her ne kadar modern tıp dense de bazılarına göre modern tıp diye bir şey yoktur. Tıp değil teknoloji ilerler ve hastanelerdeki hizmetlerin büyük bir bölümü mühendislik girişimidir. İnsanların ortalama yaşam süresinin artması fakat maksimum yaşam süresinin değişmemesi bu konuyu açıklayan en objektif veridir.

Hipokrat, *"Hasta için en azı en iyisidir"* der. Modern tıp, hekimlerine *Hipokrat Yemini* ettirir ancak Hipokrat'ın bu sözünün sahada uygulanmasına müsaade etmez.

Aslında hiç bir ilaç, bitki ya da materyal, gıda maddesi veya operasyon kendi başına sağaltımda bir şey yapamaz. Sadece bedenin kendi kendini iyileştirme eylemine asistan olur. Eğer parmağınız kesilirse, sağaltımı sağlayan dikiş, bandaj ya da batikon değildir. Bu mucizeyi derinin kendisi gerçekleştirir. Antidepresan ilaçlar sorunları çözmez, sadece unutturur.

Günümüzde tıp kurumu, acıyı ve insan için tamamen doğal bir durum olan ölümü toplumsal bir sorun olarak algılar. Bunun için hastanelerde pahalı endüstriyel sistemler kurar. Bazen hasta haklarını ve ötanaziyi de tartışır. Tarla ve bahçelerde yetişen şifalı bitkileri alır ve

onları yüksek fiyatlı kimyasal ilaçlara dönüştürür. Artık hastalar sağlıkları için bir servet ödeyerek sofistike cihazlar ve reçetelerden kurtuluş ümit eder, ölüme karşı direnirler. Hastaneler ise onlara acı çekme ve ölümün farklı bir şeklini dayatır. Toplumlar üzerindeki sosyal iatrojenik etkileriyle modern tıp, insanları kendi başlarına bir şey yapamaz duruma düşürerek radikal bir monopol haline gelir.

Batılıların *Avicenna* dedikleri İbn Sinâ, zamanındaki bir Hükümdarın akrabasından olan ve doktorların derdine çare bulamadıkları hasta bir genç için davet edilir. İbn Sinâ, genç hastasına şehrini, köyünü ve dostlarının isimlerini sora sora nabız atışından onun hastalığının gönül işi olduğunu anlayıp, Hükümdara haber verir. Elektrokardiyografi yok, CBC yok, kimsenin duymadığı ilaçlar yok! Sağlıklı teşhis var.

Kadim tababet pratiğinin unutulduğu günümüzde istismara açık olan sağlığımız için sakınmamız gerekmektedir. Geleneksel/Sufi tıbbın koruyucu hekimlik deneyimi ve öze inen yaklaşımı ile bunu gerçekleştirmeliyiz. Çünkü, dünyada bizim için *"en büyük nimettir sağlık."* ("Ölüm sana gelir bir gün" şiirinden, Zülcenaheyn)

Hükümdar Mıknatıs Olsa

Dursun GÜRLEK

Meşhur tarihçilerimizden İsmail Hami Danişmend Bey'in Tarihi Hakikatler isimli kitabında yer alan bir fıkradan öğrendiğimize göre, divan edebiyatının ünlü şairlerinden Nedim'e, bir gün Sadrazam Nevşehirli İbrahim Paşa, dünyanın en büyük cihangirinin kim olduğunu soruyor. Nedim bu konudaki düşüncesini, *"En çok gönüller fethetmiş fatih-i kulûb her kimse, en büyük cihangir işte odur!"* diyerek dile getiriyor.

Efendim Nedim, yerden göğe kadar haklıdır. Hiç şüphe yok ki en büyük cihangir gönülleri fethedendir. Diğer bir ifadeyle kalplerin fethi, ülkelerin fethinden önce gelir. Hiç şüphe yok ki, Fatih Sultan Mehmed bu anlamda büyük cihangirdir. Gelmiş geçmiş hükümdarlar içinde onun kadar sevilen, sayılan, onun kadar kalplere hükmeden ikinci bir devlet başkanına rastlayamazsınız. Ortaçağı kapatıp yeniçağı açan, iki imparatorluğu haritadan silen,

nice ülkeleri ve şehirleri Osmanlı mülküne katan bu yüce padişah, sadece Topkapı Sarayı'na değil, gönüllere de taht kurmuştu. 1481 yılında vuku bulan ölümüyle birlikte maddi anlamdaki tahtını yitirdi ama manevi tahtında oturmaya bugün de devam ediyor. Türbesi en çok ziyaret edilen Osmanlı padişahı olarak biliniyor. İstanbul'un ortası, onun adıyla anılıyor. Fatih, *"ulema semti"* diye biliniyor.

Yüzden fazla âlime, şaire, sanatkâra maddi manevi destek olan Fatih, bu vadide de o kadar ileri gidiyor ki, İstanbul onun zamanında adeta bir dârü'l-ilim yani üniversite haline geliyor. Bugün ki İstanbul Üniversitesi bile o döneme dayanıyor. Ord. Prof. Dr. Süheyl Ünver, Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan gibi tabip bilginlerimizin kitaplarını okursanız, Fatih'in İstanbul Üniversitesi'nin kurucusu ve ilk rektörü olduğunu delilleriyle birlikte öğrenirsiniz. Tarih kitaplarından

anlaşıldığına göre âlimler Fatih'e yakın olmak için adeta birbirleriyle yarışlardı.

Mesela Molla Hüsrev, Fatih'in son derece saygı duyduğu, gönlünü hoş etmek için azami gayret gösterdiği büyük bir âlimdir. Padişah onun için, *"Asrımızın İmam-ı Âzam'ı!"* derdi. İstanbul'un ilk kadısı ve belediye başkanı allame Hızır Çelebi vefat edince Molla Hüsrev, İstanbul, Galata, Üsküdar ve Eyüp olmak üzere dört kazaya birden kadı oldu. İstanbul halkı kendisinden hem utanıyor hem de saygı gösteriyordu. Efendi Hazretleri Ayasofya'ya geldiği zaman bütün cemaat ayağa kalkıp mihraba kadar yol veriyorlardı. Tabi ki padişah da bu manzarayı Hünkâr Mahfilinden iftiharla seyrediyordu. Bir gün Fatih bir düğünde, Molla Gürani'yi sağ tarafına, Molla Hüsrev'i de sol yanına oturttu. Buna gücenen Hoca Efendi, İstanbul'u terk edip Bursa'ya gitti. *"Burc-u Evliya"* adıyla anılan bu şehirde ders vermeye başladı. Daha sonra padişah gönlünü alarak büyük ikramlarda ve ihsanlarda bulundu. Tekrar İstanbul'a getirip Şeyhülislamlık görevini kendisine verdi. Birçok esere imza atan Molla Hüsrev'in en önemli kitabı Dürer ve Gürer'dir. Vasiyeti üzerine cenazesi Bursa'ya nakledildi.

Hazreti Fatih'in ilgisine ve iltifatına mazhar olanlar sadece İstanbul âlimleri değildi. Taşralı bilginlerden bazıları da bu büyük hükümdarın cazibe alanına girmişlerdi. Bunların başında ise Molla Cami ile Ali Kuşçu geliyordu. Maveraünnehir ulemasından olan bu büyük zat, Semerkant da ilim tahsil etti. Babası, Timur'un torunu ve aynı zamanda ünlü bir astronomi bilgini olan Uluğ Bey'in kuşçusu idi. Bundan dolayı Ali Kuşçu adıyla anılmaktadır. Matematik ve astronomi bilgilerini Uluğ Bey'den öğrendi. Kirman taraflarına gidip oralarındaki âlimlerden ders aldı. Eşkâl-i Kamer, yani *"Ayın Şekilleri"* isimli önemli eserini işte bu sırada yazdı.

Ali Kuşçu, Uluğ Bey'in ölümünden sonra,

Tebriz'e geldi. Uzun Hasan'ın ilgisine mazhar oldu. Fatih'le Uzun Hasan arasında elçilik görevinde bulundu. Daha sonra Fatih'in daveti üzerine İstanbul'a döndü. Büyük hükümdar, bu yolculuğun rahat gerçekleşmesi için bazı görevli memurları onun refakatine gönderdi. Türkiye sınırından içeri girdikten sonra, İstanbul'a ulaşıncaya kadar her konakta bir akçe sarf edilsin, diye ferman buyurdu. Başkente gelir gelmez bütün İstanbul halkı ayağa kalktı. O zamana kadar İstanbul da hiç kimse böyle bir tantanayla, böyle muhteşem bir merasimle karşılanmamıştı.

Ali Kuşçu yolda gelirken matematiğe dair bir eser yazıp padişaha takdim etti. Hükümdarın adına nispet ettiği bu kitaba Risâle-i Muhammediye ismini verdi. Sefer esnasında kitap yazmaya yolculuk sırasında bile vaktini değerlendirmeye çok önem veren Ali Kuşçu Risale-i Fethiye adlı kitabını da Uzun Hasan'la olan sefere giderken kaleme aldı. İstanbul'a dönünce Fatih bu büyük bilgini, günde iki yüz dirhem tahsisatla Ayasofya'ya müderris tayin etti. Padişah bununla da yetinmeyip ailesine ve akrabasına da bol miktarda ihsanda ve ikramda bulundu.

Ali Kuşçu, Molla Zeyrek, Hızır Çelebi, Akşemseddin, Molla Gürani, Molla Lütfü, Ali Tûsî, Sinan Paşa gibi âlimlere Fatih, sarayını hatta bütün İstanbul'u muhteşem bir ilim meclisi haline getirdi. Ulemaya, şuaraya ve ubedâya bu kadar riayet eden ikinci bir hükümdarı tarih kitapları kaydetmiyor. İşte bundan da Fatih için *"Bir padişah mîknatıstan bile olsa bu kadar kıymetli zatları bir araya getiremezdi."* Diyor, doğru da söylüyor.

Fatih, bircazibe merkeziydi. İlim meczupları onun etrafında cezbeye kapılıyorlardı. Hz. Ali (r.a) Efendimiz ne güzel söylemiş:

"Tatlı subaşı kalabalık olur."

Kaynak: Tebessüm ve Tefekkür, Dursun Gürlek, Kubbealtı, 3. Baskı

ALLAH(cc) DOSTLARININ DUASI

Yalçın ALBAYRAK

Kim Allah'ın (c.c) dinine (sevenine, âlimine, arifine, velisine, peygamberine, yardım edenine) hizmet ederse, yardım ederse; Allah da (c.c) ona yardım eder.

Şems Hazretleri bir su kenarından geçerken bir grup genç dere kenarına oturmuş eğleniyorlarmış. Haram işlerle uğraşıp, vakitlerini boşa geçiriyorlarmış. Bunu gören Şems Hazretlerinin yanındakiler, gençlerin bu hallerini hoş karşılamayıp birazda kızmışlar. Ve Şems Hazretlerine dönerek: "Efendim sizin duanız kabul olur. Dua ediverin de şunlar bu yaptıklarından dolayı defolup gitsinler!" demişler.

Mübarek, gençlere dönerek onların da duyacağı şekilde: "Allah Teâla sizleri cennetine koysun!" diye dua edivermiş. Yanındakiler bu duaya şaşırmışlar. Öyle ya onlardan kurtulmak

yerine hayır dua edivermiş Hazret. Sonra sormuşlar Hazreti Şems'e (k.s) "Neden böyle dua ediverdiniz?" diye.

Şöyle cevap vermiş Şems Hazretleri: "Cenab-ı Allah (c.c) bir insanı cennetine almayı arzu ederse o kişiye önce cennete girecek amelleri yapmayı nasip eder. O kişi oruç, namaz, zikir ve güzel ahlâk (cömertlik, tatlı dil, hoş sohbet, yardımsever, iyi geçim, yumuşak huy) ile müşerref olup, şeref, güzel ibadet ve kabul edilmiş dualar kazandırıp, eski hallerinden temizleyip cennetine aliverir."

Nitekim bir süre sonra Hazretin dua buyurduğu gençler tövbe edip Şems hazretlerinin (k.s) talebesi olup güzel haller ile bezenmişler. Eski durumlarından eser kalmamış.

Ne demişler, “Altın çamura düşse de altınlığından yine bir şey kaybetmez.” Biraz etrafı amurlanır, üzerine değse de içine, kimyasına nüfuz edemez. Alırsın yerden, biraz su tutarsın temizlenir. Sarrafa götürsen yine aynı değerdedir. Değerinden bir şey yitirmez. İşte ii altın gibi olan kullar özlerine yalan ve hile bulaşmamış halde iken, dünyada hata en namazdan niyazdan uzak kalıp ibadet ve taati terk edebilmektedirler. Böyleleri kendilerine hatırlatıcı geldiğinde üzerlerindeki çamurdan çabucak temizleniverirler.

Kıymetli rehberimiz bir sohbetinde böylelerinin “ok da hızlı yol kat ettiklerini” söylemişlerdi.

Peki, buna sebep olan şey ne? Böyle bir düşüşten sonra nasıl olur da insan bu kadar feyz, bereket sahibi olabilir. Başta da denildiği gibi Allah’ın (c.c) velisinin, sevdiği kişilerin duaları, çamura düşeni temiz pak eder. Sultanları kul, ayak olanları baş, yavuzları zebun, vahşi iken yahşi eder.

Yunus Emre hazretleri bir şiirinde şöyle der:

Ayak idik baş olduk

Kuru idik yaş olduk

Kanatlanıp kuş olduk

Utuk elhamdülillah

Her daim gönülde olmak için.

Vesselam.

Zaman

Zamanıdır

Tasavvuf

Serkan ZEYBEKER

"Zaman tasavvuf zamanı değil, imanı kurtarma zamanıdır" sözünün Said Nursi'ye (ö.1960) ait olduğunu risale-i nur isimli eserlerinde defaatle geçmesinden anlamaktayız.

Tasavvuf, zamanı geçen bir şey midir? İman veya tasavvuf birbirlerinin ikamesi olan şeyler midir? Ya da bu iki ifade, birinin olması öbürünün olmamasını gerektiren şeylerden midir? Bu durumun zaman ile olan bağlantısı nedir? Görülüyor ki söz bu haliyle, kuvvetle muhtemeldir ki ya reddiye ya da tevil istemektedir. Aslında her iki halde de, bu hususu ilim ehline havale etmek daha doğru olacaktır.

Bizim bu yazımızdaki maksadımız ise, bu sözün "ne manaya geldiğini" izah etmek veya reddiye yazmak değil; bilakis mümkün-mertebe "ne manaya gelmediğini" izah etmeye çalışmak, bu söze dayanarak

oluşabilecek yanlış anlaşılımları gidermek, fitneye ve hatta küfre düşmeye sebebiyet verebilecek bakış açılarının yanlışlığını ortaya koymaktır.

İtikat âlimlerimiz, iman kelimesine farklı bakış açıları ile –özde olmasa da sözde-farklı anlamlar vermişlerdir. İman, en sade bir tanımıyla amel ve ahlaktan başkadır. Kelime-i şهادeti dil ile ikrar ve kalp ile tasdik etmekten ibarettir. İmanın diğer bir tanımı da amel ve ahlakı içine alan bir terim olmasıdır. Aslında bu ikinci tanım, bir öncekine göre "kâmil iman" ile ifade edilebilecek bir tanımdır. Fakat "imanı kurtarmak" ifadesiyle, imanın birinci tanımı kast ediliyor olmalıdır.

Tasavvuf ise nefsi ıslah etme ve hakiki imanı elde etme yoludur. Tasavvuf yollarının kaynağı Kur'an ve Sünnettir. İslam kültüründe tasavvuf ve tarikat kelimeleri;

sünneti seniyyeye ittiba, takva, güzel ahlak, zikrullah gibi kelimelerle sıklıkla kullanımları sebebiyle aralarında sağlam bir rabıtayı, bir kaynaşmayı da beraberinde getirmiştir. Bu cihetle “zaman, tasavvuf zamanı değildir” sözü ile “zaman; zikrullah, sünnete ittiba, takva, güzel ahlaklı olma zamanı değildir” şeklinde yapılabilecek çıkarımların itikadî açıdan tehlikesinin ne denli büyük olacağı da görülmektedir.

Zaman nasıl bir hâl alırsa alsın, hangi yüzyılda yaşarsak yaşayalım; Kur’an ayetleri ve Kur’andan sonra en güzel sözler olan Hadisi Şerifler, insanlığın kurtuluşunun ve huzura ermesinin yollarını, şimdiki zamanın getirdiği ve kıyamete kadar devam edecek zamanların getireceği buhranlardan çıkış kapılarının anahtarlarını bizlere bildiriyor.

Yüce Rabbimiz (c.c) buyuruyor:

“... Dikkat ediniz! (Başka bir şeyle değil) Kalpler ancak Allah’ın zikriyle mutmain olur, (huzura erer, sükûnet bulur.)” (Rad,28)

Peygamber Efendimiz’den (s.a.s) rivayet

edilen bir hadis-i şerifte de:

“Ben, ancak güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim.” (bk. Muvatta, Husnü’l Halk, 8; Müsned, 2/381) buyrulmuştur.

İslam’ın iman, ibadet ve ahlak olarak sayabileceğimiz üç unsurundan öncelikli olanı elbette imandır. İman olmadan yapılan amellerin Allah (c.c) katında bir hükmü de yoktur. Ama İslam’dan maksat, sadece iman etmek de değildir. Bu işin başıdır. Olmazsa olmazdır. Temel olmadan ev olmaz. Ama şu da var ki; evin temelini atmak, o evin inşası içindir. Nasıl ki bir meyve ağacı, odunundan istifade için dikilmediği gibi. Çünkü maksat semeresini alabilmektir. İslam’ın semeresi ise güzel ahlaktır.

Diğer yandan amel ve güzel ahlak, imanın korunması için birer kalkandır. İblis’in önceleri aslında ne itikat ne de amel cihetiyle zahiren bir kusurunun görünmemesi, fakat kibir ve hased hastalığının onun itikadını bozacak derecede bir ahlaki zafiyete dönüşmesi, üzerinde tefekkür edilmesi

gereken bir husustur. Demek ki sadece evin temelini atmak bizi yağmur, fırtına, can ve mal emniyeti vs. korunma ihtiyaçlarımızı karşılamaz. Elbette ki evin nihayete erdirilmesi gerekir ki maksat hâsil olsun.

Diğer bir yanlış yaklaşım da şudur:

“Günümüz insanı materyalist oldu, artık onlara tasavvufi bir hayat tarzı olan mistik yaşamı sunmamız onlara pek çekici gelmeyecektir. Diğer yandan kişilerin benlikleri de kuvvetlendi. Mürşide tabi olmak gibi kavramlar onlara ağır gelebilir.”

İnsaf ile bakılırsa bu sözlerin de şeytanın telkininden başka bir şey olmadığı görülecektir.

Kolaylaştırmak, güçleştirmemek, müjdelemek, nefret ettirmemek... Elbette hadisi şerifte ifade edildiği üzere bu hususlar Müslümanların tebliğ düsturlarıdır. Fakat elbette ki bu güzel düsturlar, hedefe odaklanarak, kendi duruşumuzdan taviz vermek anlamında da değildir. Peygamber Efendimiz (s.a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Kim bir kavme benzemeye çalışırsa o, onlardandır.” (Ebû Dâvûd, Libâs, 4/4031)

İhlas sahibi bir mü'minin kişilere şirin görünmek gibi bir derdi de olmaz. Onun işi, vazifesine bakmaktır. Silah atış talimlerindeki şu usûl, aslında bizlere bir hakikati fısıldamaktadır: Hedef puslu görülür, gez ve arpacık ise net. Eğer tam tersi olursa atış, başarılı olmaz.

Zaten batıl ehline benzedikten sonra kime, ne tebliği yapılabilir? Batıl yok olmaya mecbur bir icattır. Ki zaten günümüz insanı materyalist anlayışlardan usanmış, nefes almak için mistik hayat tarzları da merakları cezbetmeye çoktan başlamıştır. Bu da olayın başka bir yönüdür.

Bazı tecdidler de kaçınılmazdır. Tasavvuf yolları da diğer ilim erbabının usulleri gibi yetkili kimselerce bazı noktalarda içtihad

açık olan yollardır. Örneğin eski zamanlarda yapılabilen uzlet, çilehaneye girmek gibi nefis ıslah uygulamaları, günümüzde halk ile beraberken yaşanan sıkıntılara tedbil olunmuş ve bu uygulamalar yetkili mürşidi kâmillerce kaldırılmıştır. Fakat bu durumu *“tasavvufun zamanının geçmesi”* ifadesiyle dile getirmek çok yanlış olur. Güncellenemeyen, dinamik olmayan, hususen kul icadı olan bir şeyin ancak zamanının geçebilmesi beklenir.

Ahir zamanın fitnelerinin kol gezdiği günümüzde Mürşidi Kamiller, şefkat kanatlarını indirmiş, bir yandan bazı müminleri Allah dostları olarak yetiştirmeye çalışmakla beraber, diğer yandan akın akın cehennemlere koşan günümüz insanlığını kurtarmak, veli olmaları nasip olmasa bile ümmet-i Muhammed'i, **“Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat”** itikadı üzere sabit kadem tutmak adına gerekli hizmetleri de yürütmektedirler. Ehl-i Sünnet itikadını muhafaza etmeye ilaveten, hiç yoktan evliya-ı kiram hazeratına muhabbet besleyebilmek de günümüzde kendini Müslüman olarak tanımlayanlara bakılacak olursa, hiç de küçümsenmeyecek bir hizmettir.

Günümüz tasavvuf yollarındaki ehliyetsiz şeyhlere gelince... Bu kimselerin sayısı hakkında araştırmacıların verdiği rakamlar gerçekten de yüksektir. Böyle kimselerden bahsetmek; günah olmayacağı, gıybetlerine cevaz verildiği gibi bilakis toplumun bilinçlenmesine katkı sağlayacağından hayırlı bir ameldir. Ama insaf etmek gerekir ki, bunun adı da *“tasavvufun zamanının geçmesi”* değildir. Taşlar arasında cevherlerin azalması, taşların çokluğuna bakılarak cevherin kıymetini düşürmez. Aksine daha nadir bulunduklarından pek kıymetli olurlar. Dikene takılıp da gülden yüz çevirmek olmaz.

Tövbe

Yunus Emre

Müslümanlar zamane yatlı oldu,
Helal yenmez, haram kıymetli oldu.

Okunan Kuran'a kulak tutulmaz,
Şeytanlar semirdi, kuvvetli oldu.

Haram ile hamîr tuttu cihanı,
Fesat işler eden hürmetli oldu.

Kime ki Tanrı'dan haber verirsen,
Kakır başın salar hüccetli oldu.

Şakirt üstat ile arbede kılar,
Oğul ata ile izzetli oldu.

Fakirler miskinlikten çekti elin,
Gönüller yıkanlar heybetli oldu.

Peygamber yerine geçen hocalar,
Bu halkın başına zahmetli oldu.

Tutulmaz oldu peygamber hadisi,
Halayık cümle Hak'tan utlu oldu.

Yunus, gel âşık isen tövbe eyle,
Nasuha tövbe ucu kutlu oldu.

Siz Hiç Çocuğunuza Böyle Bir Mektup Yazdınız Mı?

Fethi GEMUHLUOĞLU

Ahmetli **Fethi Gemuhluoğlu**'nın 1977 yılında oğlu Ali'ye hitaben yazdığı mektup, günümüz gençliğine de önemli tavsiyeler içeriyor. "Alaattin Karaca Hoca'dan naklen yayınlandığı" belirtilen bu değerli mektubu "Zuhur Dergisi" olarak biz de alıntılıyoruz.

10 Eylül 1977, Belde-i Tayyibe

Azîz oğlum,

Sen benim umudum, mutluluğum, şifâ ve dermanım, yaşama gücüm, yaşama sevincim ve kavgamın devamısın. Bir bayrak koşusu içindeyiz. İmânımı, inancımı, fikirlerimi sen ve o can kardeşin Selman, ebediyete dek devam ettireceksiniz. Mektupların içimi donattı. Işıdım, aydınlık kesildim. Sen benim fikir arkadaşım ve asıl daha mühimi yolda yoldaşım, tarikat kardeşimsin. Hem torunlarım ve yine yolda

yoldaşlarım olmalarını niyaz ettiğim Alişan ve Alican'ın babasısın. Sen özlemini çektiğim Türkiye'ye, Anadolu'nun masum, zulme ve kahra uğramış insanına hizmet edeceksin. Bu hizmetten bir ibadet ahlâkı çıkaracaksın.

Bugünkü leyle-i kadir; âlem-i İslâm'a mübarek olsun.

Yalnız insanların değil, kurdun-kuşun, dikenin, otun da hakkını görüp gözetesin.

Oradaki ağabeylerine şükran duygularını benim adıma da ifade et. Hepsinin Ramazan Bayramlarının kutlu ve mutlu olmasını dilerim. Onların bayramları doktoralarını verdikleri gün tecellî edecektir. Şimdi arefeyi yaşıyorlar. Bu nâçiz kanaatimi onlara söylemeni rica ediyorum. Ayrıca belirtiyim ki "**Mü'minin her nefesi bayramdır.**"

Bayramım imdi, bayramım imdi.

Bayram ederler, Yâr ile şimdi

buyuruyor, Hacı Bayram Sultan. Bayram, Tevhîd'i kutlamaktır. Tevhîd'e şükürdür. Tevhîd'i hamd ve senadır. Bu konuyu çok uzatmak istemiyorum.

Senin tek eksiğin günde, yirmi dört saatlik günde, otuz saat okumamandır!

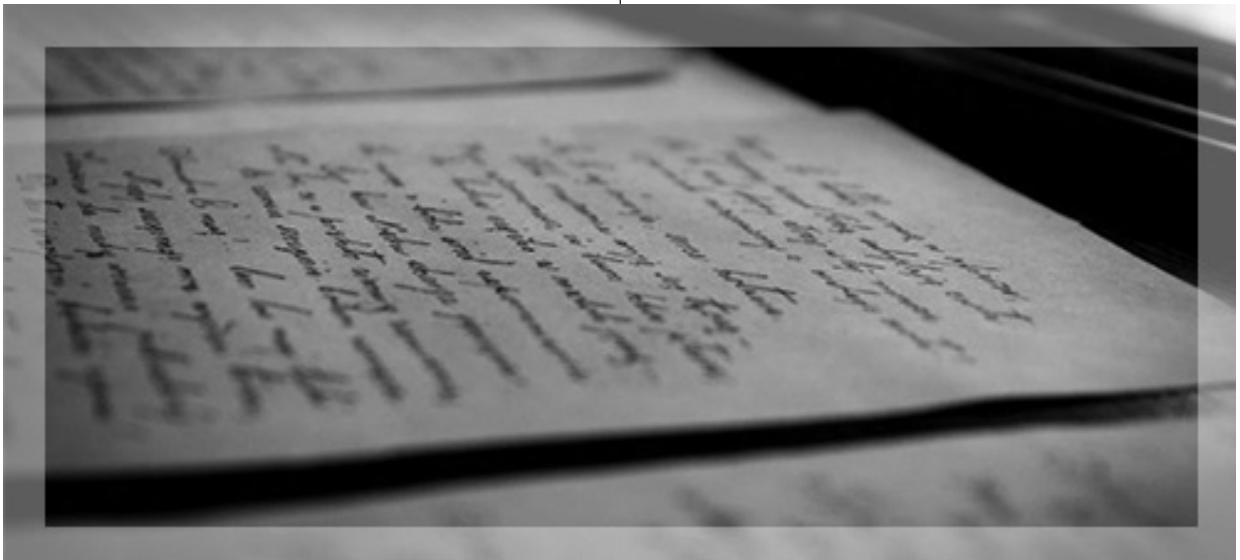
Sana senelerce sonra bir itirafta bulunayım Ali kardeş. Ben içimdekilerini muhafaza etmek, onları gizlemek için başka şeyler konuşarak gevezeliği seçmişimdir. Bu konuyu da edeple kesiyorum. Bu seyahatin para ile dünya malı ile ölçülemeyecek kadar iyi ve yararlı oldu. Bana, bize bu gerekli idi. Bu başarılı. Sana teşekkür ederim oğlum. Dönüş gününe dikkat et. Grevler veya herhangi bir mani senin dönmeni geciktirmemelidir. Sen bu işleri iyi düşünürsün. Orada Erguner rahmetlinin oğlu ile Cinuçen Tanrıkorur kardeşim ney ve ud ile bir veya bir kaç plâk yapmışlar. Onları bulabilirsen kardeşine iyi olur. Bir kaç paket de enfiye al. Fransız enfiyesi buradaki bir kaç dost için güzel armağan

sayılır. Ben şahsen sadece dünya gözü ile sana kavuşmayı dilerim. Hiç bir şey istemiyorum. Benimle mukayyet olma.

Çok okuyunuz! İkra emri umumîdir. Yazmak nefisten olursa ene, ego, nefis onun ulviyetini gölgeler. Yazmak da emirle, manen alınan emirle olmalıdır. Senin tek eksiğin günde, yirmi dört saatlik günde, otuz saat okumamandır. Bu gerçeği de kendi özünle, o saf, o güzel Muhammedî özünle bulacaksın. Sen on yedi yaşında çocukla genç arası bir Türk, bir Türkmen çocuğunun iyi bir örneğini verdin. Düşüncenin, ifade samimiyetinin, ataklıklarının büyük kavgaların ifadesini yaşadın ve yaşattın. Seninle iftihar ediyorum. Seninle bahtıyırım. Manevî müjdeler, manevî muştular senin ve kardeşinin İslâm'a, insana hizmet edeceğiniz şeklindedir. Benim güvencim bu müjdedir. Alnımı secdeden hiç kaldırmamam şükürümü edâ ve ifâde etmiş sayılmam.

Sizin bu ahlâkınız benim kabir âleminde de sükûnumdur.

Senden tek ricam ve arzum bu yıl onuncu sınıfta ilk beş kişi içinde olmak gayretini esirgememendir. Başkaca bir arzum yoktur.

Ahlâklı, imanlı, hakka hukuka riayetkâr olan siz çocuklarımdan, arkadaşlarımdan, kardeşlerimden başka bir talebim olamaz. Sizin bu ahlâkınız benim kabir âleminde de sükûnumdur. Bunu bilesin. Beni gerçek yüzümle tanımanı da istemedim. Onun için aramızdaki kontakta ses çıkarmadım. Gerçekleri senin kendi aklınla ve kendi gönlünle bulmanı istiyorum. Elimden geldiğince son nefesime kadar sizin hizmetinizde olacağım. Beğenseniz de, beğenmeseniz de böylece yüksünmeden kırılarak fakat kırılmamaya çalışarak böylece devam edeceğim. Bunu da kanınla, canınla bilesin. Ben hayatı ciddî bir tarzda yaşıyorum Ali. Dikkatimin içinden hiç bir şey kurtulamaz. Ben seven adamım. Ananı da, seni de, o Selmân denilen güzel ahlâklı ve güzel yüzlü adamı da severim. Burada da sonra açıklamak üzere şunu ifade edeyim. *“Allah, kıskançtır”* evlâdım.

Afrika için, Afrika'nın kurtuluşu için kitaplar bul!

Bayramın mübarek olsun. Esir Türklere, esir Müslümanlara duâ ediniz. Eritre'den, Somali'den, Filipinlere kadar, Kırım'dan Kerkük'e kadar Müslümanlara ve Türklere duâ ediniz. Yeni bir dünya kurulacaktır. O'na hazırlanınız ve çok iyi okuyunuz. Kendinizi çok iyi yetiştiriniz. Oradaki ağabeylerin de Kur'an'daki “yetefekkerûn – tefekkür ediniz” sırrının peşine düşsünler. Onun için çaba sarf etsinler ve çileye soyunsunlar. Vakit de mahlûktur. Bu gerçeği unutmayınız. Vaktin de bir eceli vardır. Uyku gaflettir. Uykuyu azaltırsanız zamanınız çoğalır. Afrika için, Afrika'nın kurtuluşu için kitaplar bul. Ayrıca Guenon, Rene Guenon çok önemli bir Müslümandır. Derviş olmuş ve velî olmuştur. Fransa'da bildiğim kadar Korsika ve Bask özgürlük hareketleri, Normandiya'nın problemleri gibi Guenon'cu Fransız aydınları da Fransa'yı çok rahatsız etmektedir. Guenon

tercümesi herhalde çok güç olmalıdır. Tasavvufu iyi bilmek gerek, İslâm'ı iyi bilmek, tarikatları, bilhassa Şazeliye'yi iyi bilmek gerekir. Ben Batı'yı Almanya'da bir müddet kaldığım halde biliyor sayılmam. Batı dillerini de bilmediğim için utanıyorum. Sen bana bir şey almak istiyorsan kendine kitap, lügat, ansiklopedi, plâk al. Bu aldıkların bana alınmış sayılır. Son devirde bir Hristiyan mistiği Blondel ve bir büyük Müslüman Guenon iki büyük Fransızdır bildiğimce. Tarih, coğrafya, siyasal durum ve etnik grupları ihtiva eden ansiklopedi ara. Bir ömür ihtiyacın olacaktır.

Artık arkadaş olacağımız günler geldi.

Ayrıca sizin okulun mezunlarını doğrudan doğruya kabul eden üniversite ve yüksekokulları incele ve öğren. Bize gelecekte lâzım olabilir. Hazırlıklı olmalıyız.

Abdestsiz gezme. Temiz, tâhir ol. Zikirli ol. Besmeleli ol. O zaman topun, tüfeğin, atom bomban olur. Güçlü olursun. Mistik insanlar özgürdür Ali. Yalnız onlar özgürdür. Bu konuyu düşünmeye çalış. Artık arkadaş olacağımız günler geldi. Ben yaşlandım. İyi okumuş bir insan da değilim. Sana, size yetişemem. Ama sizinle iftihar etmeme, sizin için şükretmeme, hamd etmeme kimse mâni olamaz ya.

Ben yaşlandım ve zamanından önce cesedim göçtü. Bu da normaldir. Çok kahırlı yaşadığım için, çok yokuş yukarı tırmandığım için oldu. Şikâyet etmiyorum. Hikâyet ediyorum.

Seni hasret ve muhabbetle öperim oğlum. Kavuşacağım günler yakınladı. Kararlı, iradeli, sabırlı olmanı niyaz ederim. Geleceğin cümle aydınlık günleri üzerine, üzerinize doğsun. Hayr'a karşı gelmen (kavuşman) dileği ile Ali'm benim...

NASİHATNAME

**Şeyh Ziauddin Abdurrahman
Hâlis Kerkükî (k.s)**

Şeyh Ziauddin Abdurrahman Hâlis Kerkükî (k.s) Hazretlerinin vefatına yakın oğlu Şeyh Ali'ye yazmış olduğu nasihât-nâmesinin tercümesi

Ey Evladım!

Senin Allah Teâlâ'dan sakınman ve ona itaat etmen gerekir. Allah'tan başka hiç kimseden korkma ve ondan başkasından bir şey bekleme. Bütün ihtiyaçlarını ona havale et ve ondan iste. Allah'tan başkasına ülfet etme. Ondan başkasına itimad etme.

Din-i İslâm'ın sınırlarını muhafaza etmeni sana tavsiye ediyorum. Allah Teâlâ seni ve

bütün Müslümanları muvaffak kılsın.

Bilesin ki, tarîkatımız Kur'ân-ı Kerim ve sünnete, gönlün selametine; nefsin ve elin cömertliğine; yüzün güleçliğine; hayrı yayıp çoğaltmaya; cefayı defetmeye; eziyetlere katlanmaya ve ihvanın hatalarını görmemeye dayanmaktadır.

Sana fakrı korumanı, kardeşlerinle iyi geçinmeni, din işlerini terk etme hususu hariç husumeti terk etmeni ve başkalarını kendi nefsine tercih etmeni tavsiye ediyorum.

Tasavvuf, kıl u kâl değildir, ancak o açlığa sabır, dünyayı terk, şehvetleri kesmektir. Sana ihlâs gereklidir, o da halkı unutup devamlı olarak Hakk'ı görmektir.

Fakirlere hizmet etmelisin. Bu da üç şeyle olur: tevazu, güzel ahlak ve cömertlik. Bunlar benim sana, kardeşlerine, mürid ve fakirlerden (Allah Teâlâ bunların sayılarını çoğaltsın) bunu işitenlere vasiyetimdir.

Allah Teâlâ bizleri ve sizleri burada açıklanan hususları yerine getirmeye muvaffak kılsın.

Âmin.

(Terzibaşı, Kerkük Şairleri, s.61.)

ÇİNGENE

ALİ

Zakir

Bir Çingene Ali vardı, umutsuz bir biçimde padişahın kızı Selma'ya âşık olmuştu... Öyle ya âşık olduğu padişahın kızı, kendisi ise bir Çingene Ali... Olacak şey miydi? Ama âşık olmuştu bir kere Ali, akıllı fikri padişahın kızı Selma'da idi... Kafasını bir oraya vuruyor olmuyor, bir bu yana vuruyor olmuyor... Onu sevenlerden biri:

"Sen bir de Abdülkâdir Geylânî kuddise sırruhu'nun Halifesi olan Ali Heytî Hazretlerine git be Ali'm!" dedi. Ali umutsuz, bîçare Ali Heytî Rahimehullah'a vardı, meramını anlattı. Ali Heytî Hazretleri:

"Ali, ben ne dersem yapmaya razı mısın padişahın kızına ulaşabilmek için" dedi. Çingene Ali gözlerini dört açarak:

"Sen bana padişahın kızı Selma'yı getir; ne dilersem yaparım, uğruna her şeye hazırım" dedi. Ali Heytî Hazretleri Çingene Ali'ye:

"Ali ben ne dersem yapacaksın bu iş olur; ama çok önemli şart ne dersem yapacaksın, hem de itirazsız" dedi. Ali'nin ise canına minnet, derhal kabul etti bu şartı. Ali Heytî hazretleri, Çingene Ali'yi bir dağın tepesindeki mağaraya götürdü. İssiz bir

yerdi orası ve ona:

"Şimdi burada şu kayanın üstüne otur ve kim gelirse gelsin, ne olursa olsun kesinlikle umursamadan sadece 'Allah' kelimesini söyle" dedi. Ali şaşkın:

"Allah demekle padişahın kızının ne alakası var" dedi. Ali Heytî Hazretleri kızgın:

"Ali soru yok! Sen dediğimi yap, kız sana gelecek inşaallah" dedi. Çingene Ali söylenene uydu, "Allah Allah Allah" demeye başladı.

Haftada bir Ali Heytî hazretleri geliyor ve ona yemek getiriyordu. Çingene Ali, Ali Heytî hazretlerini her gördüğünde:

"Hani, nerede? Padişahın kızı ne oldu, niye gelmedi?" diye soruyor; her defasında:

"Sabret, soru sorma sadece Allah de" cevabını alıyordu. Ali aşkının tilsiminden bir denileni iki etmiyor, kıza kavuşma ümidiyle, güvendiği, sözüne inandığı Ali Heytî hazretleri ne derse onu yapıyor ve "Allah" diyordu.

Vakit geçti, Ali'nin namı şehre yayılmaya başladı, civardan geçen kervanların haber vermesiyle Çingene Ali, 'Memleketin

uzağından gelmiş, ıssız bir mağaraya sığınmış bir büyük Allah dostu, hiç durmadan Allah diyen bir veli' olarak şehirde anılmaya başlandı. Öyle ki, onun hakkında, nice kerametler söylendi, nice kişiler onun tılsımlı nefesinin kudretinden bahsetmeye başladılar. Bu arada Ali Heyti hazretleri yine âdeti üzere Ali'nin yanına haftada bir uğruyor yemek getiriyordu. Çingene Ali Onu her gördüğünde:

"Hani kız nerede, niye gelmedi hala?" diyordu. Ali Heyti hazretleri ise:

"Az kaldı, bekle, Allah de" diyordu. Bir gün geldi ki padişahın kızı hastalandı. Memleketin bütün tabipleri çaresiz kaldılar, hastalık karşısında. Dediler ki padişaha:

"Efendim, memleketimizin büyüklerinden Allah dostu bir Ali Heyti Hazretleri var, bir de ona soralım; bu hastalık karşısında biz nâçar kaldık." Padişah, Ali Heyti Hazretlerini davet etti huzuruna. Meramını anlattı. Ali Heyti Hazretleri:

"Padişahım, memleketimizde ün salan, bir dağın tepesindeki mağarada sürekli 'Allah' diyen bir kulunuz var belki o bir şeyler yapabilir" dedi. Zaten padişah o söylenen kişinin namını çoktan duymuştu bile, derhal buyruk verdi dağa doğru gidilmesi ve o Hazretin (!) görüşünün alınması için... Ali Heyti Hazretleri huzurdan ayrıldı ve Çingene Ali'nin yanına geldi. Ona:

"Evladım padişah maiyetiyle senin yanına geliyor. Sana ne teklif ederse etsin sakın kabul etme... Toprak, altın, makam... Hiçbirisine iltifat etme ancak kızını teklif ederse zevceliğe, senin işin tamamdır, kabul et" dedi. Çingene Ali heyecanlı, emelinin sarhoşluğunda daha bir şevkle 'Allah' demeye başladı... Tam kırk gün dolmuştu o paslı mağarada 'Allah' demeye devam edeli, aklında padişahın kızıdan başka hiç bir şey yok ve 'Allah' diyordu Ali. Padişah maiyetiyle mağaraya geldi. Gördüğü manzara:

Bir derviş... Hararetle 'Allah Allah' diyor, imrendi ona, ne hoş bir insan, dünya hiç umurunda değil, dedikleri kadar varmış, ah nice böyle bir insanla sürekli beraber olsaydım, diye düşündü içinden... Çingene Ali'ye, Ali Heyti Hazretleri padişahın meramını aktardı, padişahın kızının rahatsızlığından, bütün halkın üzüntülü olduğundan ve şifanın belki onun duası vesilesi ile Allah'tan (c.c) gelebileceğinden bahsetti Ali'ye... Ali yüreği yanmış bir halde, sevdiğinin ızdırabını ciğerlerinde

hissetmesine rağmen, Ali Heyti Hazretlerine verdiği sözü unutmadı ve sadece 'Allah Allah' dedi. Ali Heyti Hazretleri padişaha dönerek:

"Padişahım gördüğünüz gibi, sadece 'Allah' diyor, Ona hediye verseniz iltifatını celbetmek için, bize yüzünü dönmesi için" dedi. Padişah Ali'ye mülk hediye etmek istedi:

"Memleketimin yarısı senin olsun ey Ulu Kişi!" Ali 'Allah' dedi... Padişah makam teklif etti:

"Benim vezir-i azamım olmaz mısınız ey ulu kişi!" Ali 'Allah' dedi. Padişah altın dedi:

"Ne kadar mal arzu ediyorsanız her istediğinizi önünüze yığalım ey Ulu Kişi!"... Ali 'Allah' dedi... Padişaha yaklaşıp Ali Heyti Hazretleri:

"Padişahım bir de kerimenizin izdivacını teklif etseniz" dedi. Padişah düşündü: Bu erenden daha layık kim olabilirdi ki zaten kızı için, sürekli 'Allah' diyen, dünyaya bel bağlamayan, altında devlette gözü olmayan bir Allah Dostu... Zaten halk ta onu çok seviyor!:

"Kızımın, biricik kerimemin nikâhını alır mısınız?" dedi. Ali şokta... Yanlış mı duymuştu ki; padişah ona, kızının, Selma'nın nikâhını teklif ediyor ha... Hem de kime? Çingene Ali'ye öyle mi? Neden neden? Nasıl bir hal bu aman ya Rabbî! Bir çingene Ali, emeli için kırk gün 'Allah' dedi ve emeline kavuştu... Ali düşündü, içlice düşündü, içine konuştu, içinde kavruldu:

"Ben ki bir kız için, aşkım için kırk gün sadece 'Allah Allah' dedim; emelime kavuştum, padişahın kızına kavuştum... Ya Rabbî! Ya Sen'in için, Şanın için, Sen Sen olduğun için 'Allah' deseydim... Sen her bir emelden öte, en ötede, en yakında hakiki hükümdar ve Sevgili'sin. Ey şanı Yüce! Çingene Ali'nin de, padişahın da Rabb'i." Çingene Ali herkesin duyabileceği bir sesle "ALLAH" dedi ve oracıkta can verdi... Rivayet edilir ki son nefesiyle kutuplar arasında yerini aldı Çingene Ali namı, Ali rahimehullah... Hikâyeyi bize bir sohbet ortamında bir büyük âlim zat anlatmıştı. Allah Teâlâ'ya hakiki manada kul olana, bütün mahlûkat esir olur! Hatib ve imam Kuşeyrî'nin tahrir ettikleri İbni Abbas'tan gelen bir rivayette Rasûlullah sallâllâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurur:

"Kim âşık olsa, iffetini korusa ve (aşkını) gizlese ve bundan dolayı ölse, şehid olduğu halde ölmüştür."

Zikir Ehline..

Bazı Önemli

(Hatırlatmalar-3)

Zül-Cenâheyn

19. İhvanlar kendi aralarında, külfet ve meşakkate varmadan birbirlerinden, manevi hayatlarından istifade etmek için ziyaretleşmelidirler. Bu ziyaretler İslâmî ölçüler içerisinde ailece de olabilir. Ailelerinde böylece birbirinden faydalanmaları temin edilmiş olur. Böylece bu ziyaretler manevi İslâmî ticaretlere dönüştürülmüş olur. Yani İslâmî noksanlıklar birbirimizden istifade edilmek suretiyle giderilmiş olur. Kötü aileler kötü örnek olurlar. Deri dükkânında çalışanın üzerine, elbiselerine nasıl kötü koku sinerse, kötü ailelerle münasebet kurmakta iyi ailelere kötü kokuların sirayet etmesine sebep ve vesile olacaktır. Gül ile bulunan nasıl güzel kokular taşırsa, iyilerle düşüp kalkmakta iyilikler kazanmamıza sebep olacaktır. Ziyaretlerimiz sık sık ve usandırıcı olmamalı. Rasulullah'ın (s.a.s) **"Zaman zaman ziyaret et ki muhabbetin artsın."** sözü bize bu hususta delil olmalıdır. Kelime-i tevhid bayrağı altında toplanan her müslümana, İslâm'a hizmet etmek için bu kapı açıktır. Bu hususta kim olursa olsun ayırım yapılmaz. Çünkü dinimiz ayırıcı değil birleştiricidir, nefret ettirici değil sevdircidir.

20. Her zaman her yerde mürşide bağlılık. Dünyanın hangi ucunda olursa olsun bu bağlılık sağlamdır ve asla kopmamalıdır. Bu hususta *'mürşid elinde mürid gassal elindeki meyyit gibidir'* sözünü unutmamalıyız.

21. İhvanlar arasında ayırım ve seçme yapılmamalıdır. Özellikle zikir halkalarına devam etmek isteyen bu kapı açıktır. Herkes gelebilir. Allah'ın (c.c) rahmetinden kimsenin kimseyi mahrum etmeye, kovmaya yetkisi ve salahiyeti yoktur. Belli olmaz kimin kimden üstün olduğu. Bunun için hiçbir kimse hor ve hakir görülemez. İçki ve kumar masaları başından kalkıp da zikir halakalarına bir defa gelmekle, eski kötü hallerine tamamen pişman olup dönenler vardır. Hem de öyle ki; böylelerinin mesafe alışları da daha süratli olmaktadır.

22. İnsanların ve özellikle ihvanların yaptıkları hataları İslamiyet'e ve Tarikat-ı Aliyye'ye atmamalıdır. Bilakis İslamiyet bir ayna, İslamiyet'i yaşayışımıza göre de aynadaki görüntü kendi görüntümüz olacaktır. Bu aynanın önüne kendimizle oraya siyah bir bez asacak olsak ayadaki görüntü simsiyah olur ve onu görürüz. Beyaz bez asacak olursak onu görürüz. Şimdi ayna siyah bezden başkasını göstermiyor diye, nur gibi parlayan aynaya (İslamiyet'e) suç bulmak yanlışır.

23. İhvanlar birbirlerinin menfaatlerini korumalıdır. Kendi menfaatini mümin kardeşinin menfaatinden üstün tutmamalıdır. Sahabeler gibi olmalıdır. Sünen-i Ebu Davud da zikredilen bir hadiste anlatıyorlar: **"Bir harpte ganimetten**

payımıza bir ok bile düşecek olursa o okun demirli tarafını bir müslüman kardeşimiz tüylü tarafını da diğer müslüman kardeşimiz almak üzere paylaştık."

Yani buna biz tefâni diyoruz, birbirine kenetlenme birbirinde yok olma hali.

24. Kusursuz kimse olmayacağı için kusurlu gördüğümüz müslüman kardeşlerimizi affetmeli gerekirse ona nasihat etmeliyiz. Onların kusurları bizi İslâmiyet'e ben onun yaptığı hatayı yapmayacağım diye daha çok bağlamalıdır. Böylece azmederek iradesini zorlamalı ve affedici olmalıdır. Yoksa dünya üzerinde kusursuz insan ararsan ancak peygamberleri ve kemal sahibi kimseleri bulabilirsin, başkalarını bulamazsın. Unutmayalım ki kötüler olmasaydı iyilerin kıymeti, iyiler olmasaydı kötülerin kötü olduğu bilinmezdi. Cennet ucuz değil cehennemde lüzumsuz olamaz. Her ikisi de yarın boş kalmayacak dolacaktır. Cenâb-ı Allah (c.c) her şeyi çifter çifter yaratmıştır. Nasıl ki gece gündüzü kovalıyorsa O, acıya karşılık tatlıyı, erkeğe mukabil dişiye, güzelliğe eş

çirkinliği, hayatın zıttı ölümü yaratmışsa; hayra mukabil şerri halk etmiştir. Bunlar ilahi kanunlardır, kimse bu kanunları bozamaz. İyilerden olmaya gayret edelim. İyilerin Kur'an diliyle adı "**Muhsinler**"dir. Cenab-ı Allah (c.c): "**Muhakkak ki Cenâb-ı Allah muhsin olanların ecrini zayi etmez**"

buyuruyor. Peygamber Efendimiz (s.a.s) de insanlar develer gibidirler, yüz devede ancak bir deveyi haline elverişli bulursun buyurmaktadır.

25. Sevdiğimizi Allah (c.c) için sevmeli, buğz edip sevmediğimizi de Allah (c.c) için buğz edip sevmemeliyiz. Yolda giderken bana yan baktı diye bir mümin kardeşe küs durmak haramdır. Hele hele ihvanlar arasında bu hiç

hoş değildir.

Peygamberimiz (s.a.s): "**Bir müslümanın bir müslümana üç günden fazla küs durması helal değildir.**" buyurmaktadır. Ey hak yolunun yolcusu olan ihvan kardeşim kendini bu peygamberin koyduğu şaşmaz ölçüye vur. O zaman İslâmiyet'teki boyunun ölçüsünün ne olduğunu görürsün.

"Bir müslümanın bir müslümana üç günden fazla küs durması helal değildir."

(Hadis-i Şerif)

Cem Olmuş Dervişleri

Eşrefoğlu Rumi(ks)

Cem olmuş dervişleri
Pirim Abdülkâdir'in
Yolunda sadıkları
Pirim Abdülkâdir'in

Elim verdim eline
Kurban olam diline
Canlar feda yoluna
Pirim Abdülkâdir'in

Arısının balıyım
Bahçesinin gülüyüm
Bağının bülbülüym
Pirim Abdülkâdir'in

İnkâr eden ol eri
Mürşid eder şeytanı
Aslı dürür Geylânî
Pirim Abdülkâdir'in

Sana direm hey kişi
Kalpten çıkar teşvişi
Oda yanmaz dervişi
Pirim Abdülkâdir'in

Evliyalar rehberi
Hakkın sırra mazharı
Başında kudret gülü
Pirim Abdülkâdir'in

Hakk katında uludur
İki cihan doludur
Eşrefoğlu kuludur
Pirim Abdülkâdir'in

Tasavvuf Peygamber Efendimizin (sav) Yolu ve Şeriatın Aynıdır

Editör

İbn-i Haldûn, Mukaddime'sinin tasavvuf bahsinde:

"Tasavvufun aslı Hakk'a kulluk için yönelmek, Hak'dan başkasıyla ilgiyi kesmek, dünyanın süsünden, zinetinden, alayışından yüz çevirmek, halkın teveccüh ettiği dünya lezzetlerinden maldan, mansıp ve makamdan uzak bulunmak, halkın arasına girmek, ibadet için halveti ihtiyar etmektir. İşte bütün sahabe ve selef bu yolda idiler. İkinci asırda halkın ikbâlê, dünyaya rağbeti artınca, tarik-i sahabe ve selef dönönlere sofi adı verildi" der. (Mukaddime, s.309)

Sûre-i En'am'ın 151. "**Fevâhişin zâhir ve bâtın olanlarından uzak bulununuz**" mealindeki ayetinde bahsi geçen batini fevâhişi, İmam Gazzâlî, "Rub'ü Mühlikat"ında "nefsin afetleri" olarak şöyle sıralar:

"Kibir, buhul, hased, aldatmak, düşmanlık, gayz beslemek, tamah, kendini beğenmek, kendini yüksek görmek, hıyanet, müdâhene, riyâ, hakkı kabul etmeyip kendini büyük görmek, hile, tûl-i emel vesaire gibi kötü huylardır ki, bunlardan sakınabilmek ve korunma yollarını arayıp bulmak için kâmil ve olgun bir mürşide intisap zaruridir." (İhyâu

Ulûmîd-Din, Rub'ü Mühlikât)

Bütün bunlardan anlaşıldığına göre, kalbin tasviyesi ve ahlakın kemali, mekarim-i ahlâkı itmam için meb'us olduğunu bildiren "Peygamber Efendimizin (s.a.s) yolu" demek oluyor.

O halde tasavvuf, şeriatın gayri değil, aynıdır. Yani ittikadır. Bu zevatın arasından keşf ü keramet sahibi kimseler zuhur edebileceği gibi, rical-i mutasavvife, yani Kur'an'ın meânî-i muhtelifisini, hikmet-i şerayi-i tetkik eden kimseler arasından da ehl-i hal olanlar çıkmıştır.

Bütün kavil ve fiilleri Kitâb ve Sünnet'e uygun olduğu takdirde hiçbirinde hakkında dil uzatmak caiz değildir. Kavil ve fiilleri mübâyin olanlar için ise, şahıs zikretmeyerek kavillerinin nusûsa muhalif olup olmadığına bakılarak ret veya kabul etmek gerekir. Ve o zaman büyük bir âlimin dediği yola girilmiş olur. Kendisine şeriat ve tarikat erbabının birbiriyle münazaalarının sebebi nedir, denildiği zaman:

"Şeriat ve tarikatın cahilleri birbirleriyle mücadele ederler, âlimleri daima musalâha içindedir" (Medineli Osman Efendi merhum) demiştir.

Kaynak: Mahir İz, Tasavvuf, Mahiyeti, Büyükleri ve Tarikatlar

MESNEVIDEN

Rüzgâra AŞIK Olmasaydı

► *Mevlana Celaleddin Rumi(ks)*

Rüzgâr âşık olmasaydı böyle esip durmazdı.

(c.7, tercî' 4)

• Ne yazık ki gece geldi. Hepimiz ayrı düştük. Ne mutlu o kişiye ki gece herkes uykuda iken Allah ona dosttur, arkadaşdır.

• Geceleyin hepsi uyudular. Hepsi de cansız birer varlık gibi yerlere serildi yataklara düştüler. Ey bizim dostumuz! Ey cihanın padişah! Aman sen uyuma.

• Bu beden toprağını kaldırıp gezdiren, oradan oraya götüren ruh rüzgârıdır. İnsan uykuya dalınca o ruh rüzgârı toprak bedenden muvakkat bir zaman çekilince, beden düşüp yere serilir

• Fakat ruh rüzgârı geceleyin bu toprak bedenden büsbütün el çekmez. Eli üstündedir. Çünkü o toprak bedenle sevişmektedir. Ayrı ayrı yerden oldukları halde, birisi topraktan, birisi ruh âleminde geldikleri halde, Allah (c.c) muakkat bir zaman için onları birbirine dost kılmıştır.

• Rüzgâr sebatsızdır. Bir yerde durmaz. Bu sebeple onun vefası yoktur. Ene karşı duyduğu aşk, onu vefasız hale sokmuştur. Rüzgâr âşık

olmalı, böyle esip durmazdı. Bir yerde karar kılardı.

Mevlana bir **Mesnevî** beytinde şöyle buyurur:

Çihanın bütün zerreleri o ezeli hüküm dolayısı ile çift çift; her çift birbirine âşıktır. Gökyüzü yeryüzüne; **'Merhaba!'** der. 'Seninle ben kehribarla saman çöpü gibiyiz, birbirimizi seviyoruz.' **Mesnevî**, c. III, nr. 4401; **Divan-ı Kebîr'm** başka bir yerinde:

Dünyanın her cüzü, her şey âşıktır. Her şey sevgili ile buluşmak için çırpınır durur. (Divan-ı Kebîr, C. VI, nr. 2674.) diye buyunır.

Aşkın ateşi benim bütün sabrımı, kararımı yaktı.

(c.7, tercî' 5)

• Gönlümün derdinden neler çektiğimi gördün ya, gel ey güzel sevgilim! Gel, tez gel, tez gel!

• Sermayem, kazancım giderse gitsin, korkmuyorum. Yeter ki sen kal, senle! Çünkü sen benim ömrümsün, hayatımsın. Her kazancın sermayesisin. Gel, gel, sensiz ben ne yaparım?

• Canımın canı! Ey gönlümün dostu! Senin yüzünü görmeden evvelce ben sabırlı bir kişiydim. Senin aşkının ateşi benim bütün sabrımı, kararımı yaktı. Sevgili gel! Sensiz ben yaşayamam, gel!

• Benden ayrılmak ve uzaklara gitmekle düşmanı sevindirmek istiyorsan, bana karşı olan soğuk davranışlarında düşman sevindi, için rahat etsin! Artık dara gitmeye gerek yok. Boş yere beni üzme, gel!

• Sen her ne kadar hissiz, taş yürekli isen de bu davranışların bana karşıdır. İki cihanın da çok değerli bir incisisin. Taşın içinden fışkırıp çıkan rahmet suyu gibi gel!

• Canın ve gönlün iniltilerine senden başka mahrem yoktur. Benim gönlüm dağ gibidir. Haydi, sen bu dağa bir Davud (a.s) gibi, bunu seslendir.

• Ey Tebrizli Şems! Ayrılık ezelden gelen bir kaza ve kaderdir. **“Alın yazımız böyleymiş!”** demel! Sen öyle bir hükmü istiyorsan, o oldu demektir. Haydi, bir kaza ve kader olarak gel!

Sevgili geldi, hiç bir su ile sönmeyecek aşk ateşini gönlümüze düşürdü.

(c1, tercî’ 310)

• Feleğin, gökyüzünün, rüyada bile görmediği o ay yüzlü sevgili yine geldi. Hiç bir su ile sönmeyecek aşk ateşini yine gönlümüze düşürdü.

• Sen benim bir beden evime bak, bir de canıma bak! Beden aşk şarabıyla mest olmuş. Can ise o şaraba dayanamamış, yıkılmış, yerlere serilmiş.

• Şarap evinin, meyhanenin sahibi gönlümle dost olunca, kanım aşk şarabı oldu; damarlarımda dolaşmağa başladı. Ciğerim de aşk ateşinde kebab oldu.

• Gözüm onun güzel hayali ile dolunca ona bu lütfu verdiği için; **“Ey kadeh, sen ne tesirlisin, ne güzelsin? Ey şarap var ol, aferin sana!”** diye sesler geliyor.

• Gönül aşk denizini görünce beni yalnız bırakarak birden bire içten fırladı, kendini o denize attı ve bana: **“Haydi, elinden geliyorsa ara da beni bul bakalım!”** diye seslendi.

• Doğunun güneşi ve Tebrîz şehrinin kendisi ile iftihar ettiği Şemseddin’in yüzünün parlak güneşinin ardı sıra bulutlar gibi âşık gönüller koşuşup duruyor.

AKAİD

Ömer NESEFÎ

Allah'a (c.c) İman

Âlemi yoktan yaratan, Allahü Teâlâ'dır. O Allah ki, öncesiz, diri, kadir, âlim, işiten, gören, dileyen, murat edendir. Allah, araz değildir, cisim değildir, cevher değildir, suret ve şekil değildir, mahdud değildir, bir şeyin parçası veya cüzü değildir, bileşik değildir, sınırlı değildir. Cins ve keyfiyet ile vasıflanmaz, mekândan münezzehtir, üzerinden zaman cereyan etmez. O'na hiçbir şey benzemez, ilminden, kudretinden hiçbir şey hariç değildir.

Allah (c.c)'ın Sıfatları

Allah'ın (c.c) ezeli ve zatiyla kaim sıfatları vardır. Bu sıfatlar, zatının aynı da değildir, gayrı da değildir. Ehl-i Sünnetin bu inancı, bu sıfatlara sahip birden fazla vücudun varlığı görüşünü reddeder.

Allah'ın (c.c) ezeli sıfatları; ilim, kudret, hayat, kuvvet, işitmek, görmek, irade, meşiyet, fiil, halk etmek, rızıklandırmak ve

kelâmdır.

Allah (c.c), kelâm sıfatı ile konuşur. Kelâm, harf ve sesler cinsinden olmayıp Allah'ın (c.c) ezeli bir sıfatıdır. Allahü Teâlâ, bu kelâm sıfatıyla, kelâm edici, emredici, nehyedici ve haber vericidir.

"Allahü Teâlâ'nın kelâmı olan Kur'an, mahlûk değildir."

Allah'ın kelâmı, yaratılmış değildir; ancak harf ve seslerden ibaret olan Kur'an-ı Kerim (Kitap), yaratılmıştır. Allahü Teâlâ'nın kelâmı olan Kur'an, mushaflarımızda (harfler ve kitabet şekliyle) yazılıdır. Kalplerimizde (hayal edilen lafızlarla) mahfuzdur. Dillerimizle okunur. Kulaklarımızla duyulur. Fakat bunlara (Mushaf, kalp, dil ve kulaklara) hulul etmez.

"Tekvin, Allahü Teâlâ'nın ezeli sıfatıdır."

Tekvin; Allahü Teâlâ'nın âlemi ve âlemin parçalarından her birini, tayin ettiği vakitte, icat etmesidir. Tekvin sıfatı, bize göre, yaratılan şeylerden ayırdır.

İrade, Allahü Teâlâ 'nın zatiyla kaim olan ezeli bir sıfatıdır. "

Fiil ve tahlik (halk etme) sıfatları da, Allah'ın öncesiz sıfatlarındandır. Fiil, iş demektir. Tahlik sıfatı ise, yaratmak manasına gelir.

Terzik sıfatı da aynı durumda olup, rızıklandırmak demektir. Bu sıfatlar, var etme sıfatına geri dönücüdürler.

İrade sıfatı da, Allah'ın (c.c) kendisiyle var olan öncesiz sıfatlarından biridir.

İrade, birbirine zıt iki oluştan (meselâ; var veya yok olmadan) birinin, belirli bir anda, oluşunu yeğlemektir. Allahü Teâlâ, kendi iradesi hususunda Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"Onun emri, bir şeyi dilediği zaman, ona ancak 'ol' demesinden ibarettir. O da oluverir." (Yasin Suresi, 82)

"Sizi de, (elinizle) yapageldiğiniz şeyleri de Allah yaratmıştır:" (es-Saffat Suresi, 96)

Özetle; Allah (c.c), hayrı da şerri de irade eder. Fakat Allah (c.c), kullarının küfrüne razı olmaz.